

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 31.5.2018 r.
COM(2018) 391 final

2018/0213 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie utworzenia Programu wspierania reform

{SEC(2018) 280 final} - {SWD(2018) 310 final} - {SWD(2018) 311 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Niniejszy wniosek przewiduje jako datę rozpoczęcia stosowania 1 stycznia 2021 r. i jest przedstawiany Unii składającej się z 27 państw członkowskich, zgodnie z notyfikacją o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej i Euratomu przekazaną przez Zjednoczone Królestwo na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej, otrzymaną przez Radę Europejską w dniu 29 marca 2017 r.

• Przyczyny i cele wniosku

Reformy strukturalne oznaczają zmieniają – w trwały sposób – strukturę gospodarki oraz instytucjonalne i regulacyjne ramy, w których funkcjonują przedsiębiorstwa i obywatele. Często mają one na celu wyeliminowanie przeszkód dla działania sił napędowych wzrostu, poprzez na przykład reorganizację rynków pracy, produktów, usług i rynków finansowych, która przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, większych inwestycji i wzrostu wydajności. Mogą one również mieć na celu zwiększenie skuteczności i jakości administracji publicznej oraz usług i świadczeń, jakie państwo oferuje swoim obywatelom.

Dobrze dobrane i wprowadzane reformy strukturalne mogą przyspieszyć proces pozytywnej konwergencji społecznej i gospodarczej w państwach członkowskich, zarówno w strefie euro, jak i poza nią, oraz wzmocnić ich odporność gospodarczą. Oczekuje się, że efekty takiej konwergencji i wzmocnienia odporności doprowadzą do większego dobrobytu oraz zapewnią sprawne i stabilne funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej (UGW) jako całości. Skuteczna realizacja reform strukturalnych jest konieczna, by zwiększyć spójność, podnieść wydajność, stworzyć nowe miejsca pracy, pobudzać inwestycje i zapewnić zrównoważony wzrost gospodarczy.

Tempo wzrostu gospodarczego w Europie jest najszybsze od dekady, a sprzyjają mu rekordowo wysoki wskaźnik zatrudnienia, ożywienie inwestycji i lepsza kondycja finansów publicznych. Obecnie sytuacja gospodarcza we wszystkich krajach Unii jest dość korzystna, co stwarza sprzyjające okoliczności dla wprowadzenia bardzo potrzebnych reform. Wdrażanie reform przebiega jednak powoli i niejednolicie w państwach członkowskich i nie we wszystkich obszarach polityki osiągane są satysfakcjonujące rezultaty, co ma negatywny wpływ na spójność i odporność gospodarek państw członkowskich Unii Europejskiej, a co za tym idzie – Unii jako całości. W tym kontekście postępy we wdrażaniu reform w państwach członkowskich spoza strefy euro, które są na drodze do przystąpienia do strefy euro, mogą mieć pozytywny wpływ na strefę euro jako całość. W związku z tym wdrażanie reform przez państwa członkowskie nienależące do strefy euro, które podejmują kroki zmierzające do przyjęcia euro, zasługuje na szczególną uwagę.

Jedną z przyczyn powolnego wdrażania reform są słabe zdolności administracyjne. Innym powodem jest to, że korzyści wynikające z reform strukturalnych stają się widoczne często jedynie po długim czasie, podczas gdy związane z takimi reformami koszty gospodarcze, społeczne i polityczne są często ponoszone w perspektywie krótkoterminowej. Rządy krajowe mogą w związku z tym powstrzymać się od przeprowadzenia niektórych reform, na przykład z powodu niewystarczających zdolności administracyjnych do ich realizacji, wysokich kosztów politycznych w perspektywie krótkoterminowej lub niekorzystnych skutków dla niektórych grup ludności. Natomiast rządów, które podejmują się

przeprowadzenia reform, niekiedy trudno jest nadzorować ich wdrażanie do końca, bowiem cykl wyborczy jest często krótszy niż czas potrzebny do realizacji istotnych reform. W konsekwencji niezbędne reformy mogą zostać opóźnione, przerwane, a nawet zaprzepaszczone.

Komisja pod przewodnictwem Jeana-Claude’a Junckera, opierając się na wizji określonej w sprawozdaniu pięciu przewodniczących, zdecydowała, że priorytety Komisji w ramach europejskiego semestru koncentrować się będą na „pozytywnym sprzężeniu zwrotnym” polegającym na wspieraniu inwestycji, dążeniu do reform strukturalnych oraz zapewnianiu odpowiedzialnych polityk budżetowych.

W orędziu przewodniczącego Jean-Claude’a Junckera o stanie Unii w 2017 r., a także w dokumentach na temat pogłębienia unii gospodarczej i walutowej oraz przyszłości finansów Unii zaproponowano w celu wspierania reform strukturalnych wykorzystywanie opracowanego przez Komisję programu wspierania reform strukturalnych i wprowadzenie specjalnego instrumentu – Narzędzia Realizacji Reform, aby zapewnić finansowe zachęty dla państw członkowskich do przeprowadzania reform.

Podkreślono również, że osiągnięcie większej konwergencji w kierunku bardziej odpornych struktur gospodarczych jest równie ważne dla państw członkowskich, które przygotowują się do przyjęcia wspólnej waluty.

Te wytyczne polityczne skonkretyzowano w komunikacie Komisji na temat nowych instrumentów budżetowych na rzecz stabilnej strefy euro osadzonych w ramach prawnych Unii (6 grudnia 2017 r.). W komunikacie tym zaproponowano – w ramach wieloletnich ram finansowych (WRF) na okres po 2020 r.¹ – utworzenie nowego narzędzia realizacji reform w celu wspierania wdrażania reform określonych w ramach europejskiego semestru oraz programu kontynuującego program wspierania reform strukturalnych, który obejmowałby również specjalny instrument wsparcia konwergencji, pomagający w przygotowaniach do członkostwa w strefie euro. Zamiar ten został potwierdzony w komunikacie Komisji w sprawie nowych, nowoczesnych wieloletnich ram finansowych na okres po 2020 r.², przygotowanym na nieformalne spotkanie przywódców w dniu 23 lutego 2018 r. Zapowiedziano w nim, że narzędzie realizacji reform i instrument wsparcia konwergencji będą musiały zapewniać silne wsparcie i oferować mocne zachęty do przeprowadzenia szerokiego wachlarza reform we wszystkich państwach członkowskich. Wskazano również, że dla wszystkich tych instrumentów zapewniona zostanie linia budżetowa w wysokości co najmniej 25 mld EUR w okresie siedmiu lat.

Ponadto wybór ten potwierdzono w komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni – Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027”³ z dnia 2 maja 2018 r. Zapowiedziano w nim nowy, silny Program

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady i Europejskiego Banku Centralnego, „Nowe instrumenty budżetowe na rzecz stabilnej strefy euro osadzone w ramach prawnych Unii”, COM(2017) 822 final.

² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady „Nowe, nowoczesne wieloletnie ramy finansowe dla Unii Europejskiej, która skutecznie realizuje swoje priorytety po 2020 r.”, COM (2018) 98 final.

³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni” SWD(2018) 171 final.

wspierania reform, który oferowałby wsparcie techniczne i finansowe na rzecz reform na szczeblu krajowym, o całkowitym budżecie 25 mld EUR. Nowy program będzie programem odrębnym, ale będzie miał komplementarny charakter wobec przyszłych funduszy unijnych, jak określono w rozporządzeniu (UE) XXX/xxx (nowym RWP)⁴.

W takich właśnie okolicznościach Komisja proponuje nowy Program wspierania reform (zwany dalej „programem”), który obejmuje trzy odrębne, ale uzupełniające się instrumenty: (i) narzędzie realizacji reform w formie instrumentu wsparcia finansowego; (ii) program kontynuujący program wspierania reform strukturalnych w formie instrumentu wsparcia technicznego; oraz (iii) instrument wsparcia konwergencji, mający zapewnić konkretne i ukierunkowane wsparcie dla państw członkowskich spoza strefy euro (zwany również „instrumentem wsparcia konwergencji”). Program ma na celu wspieranie rządów i organów publicznych państw członkowskich, które wystąpią z wnioskiem o wsparcie techniczne lub przedłożą propozycje zobowiązań w zakresie reform, w ich wysiłkach na rzecz opracowania i wdrożenia reform strukturalnych pobudzających wzrost gospodarczy. Program ma przyczyniać się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest zwiększenie spójności, konkurencyjności, wydajności, wzrostu gospodarczego oraz zatrudnienia. Może mieć on także pozytywny wpływ na wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych. W tym celu powinien zapewniać odpowiednie zachęty finansowe do skutecznego przeprowadzenia reform o charakterze strukturalnym oraz wsparcie techniczne w celu wzmocnienia zdolności administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wyzwań, przed którymi stają instytucje, sprawujący rządy, administracja publiczna oraz sektory gospodarczy i społeczny.

Mając to na uwadze, ukierunkowane wsparcie techniczne i zachęty finansowe udzielone zostaną wszystkim państwom członkowskim, w tym – w ramach instrumentu wsparcia konwergencji – tym państwom członkowskim, których walutą nie jest euro, a które podjęły wyraźne działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Program będzie spójny z istniejącymi politykami realizowanymi w ramach funduszy unijnych i innymi programami unijnymi. Ponadto program wykorzystuje doświadczenia zgromadzone przy realizacji programu wspierania reform strukturalnych.

W obecnych wieloletnich ramach finansowych oraz przepisach sektorowych przewidziano na szczeblu unijnym kilka instrumentów wspierających realizację reform strukturalnych. Jeśli chodzi o dziedziny polityki, zalecenia polityczne sformułowane przez Unię w ramach europejskiego semestru pomagają określić priorytety reform i osiągnąć porozumienie polityczne na ten temat z państwami członkowskimi. Ponadto program wspierania reform strukturalnych zapewnia wsparcie techniczne dla państw członkowskich w zakresie przygotowania, opracowywania i wdrażania reform strukturalnych, podczas gdy programy w ramach funduszy unijnych służą do finansowania inwestycji związanych z projektami realizowanymi w obszarach polityki objętych funduszami unijnymi. Ramy prawne funduszy unijnych narzucają wymóg tematycznej koncentracji finansowania oraz określają szereg warunków podstawowych, jakie należy spełnić przed wypłatą środków. Choć w nowych wieloletnich ramach finansowych przewiduje się wzmocnienie powiązania między funduszami Unii i europejskim semestrem, a działania te w ramach funduszy unijnych mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów polityki spójności i zapewnienia skuteczności

⁴ Dz.U. C z , s. .

wypłaconych środków, nie zawsze są one wystarczające do usunięcia przeszkód utrudniających szybsze wdrażanie reform strukturalnych w państwach członkowskich.

Narzędzie Realizacji Reform

Program ten, jako instrument służący do przekazywania wkładów finansowych państwom członkowskim, zapewni zachęty finansowe do realizacji reform, zachowując przy tym spójność z działaniami finansowanymi w ramach innych istniejących unijnych programów. Do tej pory środki na realizację działań związanych z inwestycjami w ramach reform strukturalnych w państwach członkowskich pochodziły głównie z funduszy UE. Jednakże, o ile fundusze unijne mogą wspierać inwestycje na rozwiązanie pewnych strukturalnych wyzwań dla polityki spójności, nie są one przeznaczone na wspieranie opracowywania i wdrażania reform strukturalnych, całościowo stawiających czoła wyzwaniom we wszystkich obszarach polityki określonych w ramach europejskiego semestru. Ponadto unijne fundusze nie mogą służyć do finansowania reform, które mają typowo regulacyjny charakter i nie obejmują kosztów realizacji lub inwestycji.

Wiele wyzwań strukturalnych, z jakimi mierzą się państwa członkowskie, nie może zostać rozwiązanych wyłącznie poprzez inwestycje lub ściśle techniczną realizację programu; mogą one wymagać złożonego połączenia działań z zakresu polityki i prawodawstwa, inwestycji i poprawy zarządzania instytucjami i systemami. Reformy strukturalne mogą również wiązać się z wysokimi kosztami politycznymi w krótkiej perspektywie, które mogą udaremnić lub spowolnić ich realizację. Zachęty finansowe z budżetu Unii mogą pomóc w przezwyciężeniu tych przeszkód i – w połączeniu ze wsparciem technicznym lub niezależnie od niego – mogą pomóc wyzwolić poczucie politycznej odpowiedzialności za reformy. Pogłębiony dialog między Komisją i właściwymi organami krajowymi może zachęcić państwa członkowskie do opracowania i wdrożenia kompleksowego zestawu reform.

Program wspierania reform, jako instrument służący do udzielania wsparcia finansowego, umożliwi zapewnianie tego rodzaju zachęt finansowych i jest w związku z tym zgodny ze środkami w ramach innych unijnych programów finansowania.

Instrument Wsparcia Technicznego

Program ten, jako instrument służący do udzielania wsparcia technicznego, umożliwia Komisji wspieranie organów państw członkowskich w ich wysiłkach zmierzających do opracowania reform zgodnie z własnymi priorytetami oraz zwiększenia własnej zdolności do opracowywania i wdrażania reform i strategii, a równocześnie korzystania z dobrych praktyk i przykładów ich partnerów. Instrument wsparcia technicznego opiera się na sukcesie programu wspierania reform strukturalnych, który doświadczył aż czterokrotnie (w 2017 r.), a nawet pięciokrotnie (w 2018 r.) większego zapotrzebowania niż jego roczny budżet dostępny w dwóch rundach selekcji podczas dotychczasowej realizacji. Koncentruje się on na udzielaniu dostosowanego do potrzeb wsparcia i wiedzy fachowej w terenie i ma zapewnić, by państwa członkowskie miały niezbędne zdolności instytucjonalne i administracyjne potrzebne do wdrożenia reform. W związku z tym jego celem jest zapewnianie organom krajowym wnioskujących państw członkowskich wsparcia przez cały proces reform lub w określonych stadiach lub na różnych etapach tego procesu. Instrument wsparcia technicznego w ramach programu, zaprojektowany jako kontynuacja istniejącego programu wspierania reform strukturalnych, jest konsekwentny, spójny i ma charakter uzupełniający względem istniejących zasobów przeznaczonych na budowanie zdolności oraz pomoc techniczną, dostępnych w ramach innych unijnych programów finansowania. Wsparcie

techniczne zapewni wartość dodaną w stosunku do istniejącego wsparcia udzielanego w ramach różnych unijnych programów sektorowych oraz działań prowadzonych w ramach unijnych funduszy, ponieważ oferuje zindywidualizowaną perspektywę dla poszczególnych krajów, wspierając jednocześnie najważniejsze działania podejmowane w państwach członkowskich, zgodne z kluczowymi celami politycznymi Unii.

Instrument wsparcia konwergencji

Program ten, jako instrument służący do wspierania konwergencji w perspektywie przygotowania do członkostwa w strefie euro, umożliwi Komisji zaspokajanie konkretnych potrzeb państw członkowskich spoza strefy euro, które decydują się na wdrożenie reform strukturalnych, poprzez oferowanie dodatkowych narzędzi służących wzmacnianiu odporności ich gospodarek i struktur społecznych na wstrząsy, a także lepszemu przygotowaniu ich do członkostwa w strefie euro. Instrument wsparcia konwergencji uzupełni narzędzie realizacji reform, które dostępne jest dla wszystkich państw członkowskich. Obecnie brak jest instrumentów zapewniających bezpośrednie zachęty finansowe do wdrażania reform strukturalnych we wszystkich państwach członkowskich UE, a tym bardziej w państwach członkowskich spoza strefy euro. Państwa członkowskie, które nie należą do strefy euro, otrzymują fundusze unijne, środki te jednak nie są przeznaczone na istotne reformy strukturalne, które wzmocniłyby odporność gospodarczą i tym samym pomogłyby tym państwom członkowskim przygotować się kompleksowo do przyszłego członkostwa w strefie euro. Poprzez zapewnienie ukierunkowanego wsparcia dla państw członkowskich nienależących do strefy euro, które podjęły wyraźne działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie, Program wspierania reform ma przyspieszyć proces konwergencji w tych państwach członkowskich, przyczyniając się w ten sposób do spełnienia kryteriów konwergencji i do budowania odporności strefy euro jako całości.

Jeśli chodzi o spójność z innymi przepisami i politykami, program zapewnia komplementarność, synergie, spójność i zgodność z innymi programami unijnymi oraz politykami na szczeblu regionalnym, krajowym, unijnym i międzynarodowym, w szczególności ze względu na fakt, że uzupełnia on wytyczne polityczne formułowane w ramach europejskiego semestru oraz stymuluje wykorzystywanie funduszy unijnych.

Komisja zapewni, aby działania, które mają być realizowane w ramach programu, uzupełniały się wzajemnie i nie pokrywały z innymi programami unijnymi i funduszami (w szczególności funduszami unijnymi), w oparciu o jasne reguły rozdziału. Ponadto wszystkie trzy instrumenty będą nadal koordynowane z innymi unijnymi programami i funduszami Unii dzięki zarządzaniu różnymi instrumentami w ramach wewnętrznych ustaleń roboczych Komisji. Posłuży do tego w szczególności istniejący już mechanizm koordynacji, w skład którego wchodzi przedstawiciele odpowiednich służb Komisji. Decyzje o udzieleniu wsparcia danemu państwu członkowskiemu będą, między innymi, uwzględniać istniejące działania i środki finansowane z funduszy i programów unijnych. Wzmocniony zostanie mechanizm koordynacji, aby odzwierciedlić zwiększoną potrzebę komplementarności, synergii, spójności i zgodności między różnymi programami w ramach WRF, w szczególności w celu – z jednej strony – przeprowadzenia procesu programowania funduszy UE w ramach zarządzania dzielonego oraz – z drugiej strony – takiego wyboru reform w ramach programu, aby zmaksymalizować wydajność i skuteczność unijnych działań i zasobów.

Jeśli chodzi o zachęty finansowe, fakt, że reformy objęte wsparciem finansowym w ramach programu będą wskazywane w kontekście trwającej procedury europejskiego semestru,

będzie mieć zasadnicze znaczenie dla zapewnienia dodatkowości i uniknięcia świadczenia wsparcia dla reform, które i tak zostałyby zrealizowane. Ponadto monitorowanie realizacji tych reform w ramach europejskiego semestru zapewni dodatkowe gwarancje w tym zakresie.

- **Spójność z innymi obszarami polityki Unii**

Wniosek jest spójny z innymi politykami Unii, takimi jak te realizowane w ramach europejskiego semestru, które koncentrują się na „pozytywnym sprzężeniu zwrotnym” polegającym na wspieraniu inwestycji, dążeniu do reform strukturalnych oraz zapewnianiu odpowiedzialnych polityk budżetowych, a także gwarantuje komplementarność i synergię z tymi politykami. Ponadto program opiera się na propozycjach zawartych w dokumencie na temat pogłębienia unii gospodarczej i walutowej⁵ i jest zgodny z orędziem o stanie Unii z 2017 r. (oraz załączonym do niego listem intencyjnym), jakie przewodniczący Juncker wygłosił w Parlamencie Europejskim w dniu 13 września 2017 r., nakreślając propozycje dotyczące pogłębienia unii gospodarczej i walutowej. Wniosek może również przyczynić się do wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych.

Narzędzie realizacji reform i instrument wsparcia konwergencji zostały zaproponowane przez Komisję w komunikacie z dnia 6 grudnia 2017 r.⁶ jako nowe instrumenty budżetowe, stanowiące część pakietu inicjatyw na rzecz pogłębienia unii gospodarczej i walutowej.

Program jest skutecznym sposobem udzielania państwom członkowskim wsparcia zarówno finansowego, jak i technicznego na wdrożenie reform strukturalnych, które z kolei mogą przyczynić się do realizacji innych unijnych polityk. Proces przeprowadzania reform jest złożony, generuje często wysokie koszty polityczne, wymaga eksperckiej wiedzy z różnych dziedzin i może mieć skutki o charakterze transgranicznym. Wsparcie Unii w ramach programu powinno przyczynić się do zwiększenia zdolności do przeprowadzenia w wielu obszarach polityki i we wszystkich państwach członkowskich dogłębnym reform pobudzających wzrost, które miałyby korzystny wpływ w całej Unii.

Będzie dążyć się do zapewnienia spójności i zgodności z innymi politykami Unii, z jednej strony, za pomocą odpowiednich przepisów regulujących kwestie finansowania uzupełniającego zawartych w różnych aktach prawnych ustanawiających unijne programy i fundusze, a z drugiej strony poprzez wzmocnienie wewnętrznej koordynacji służb realizujących unijne polityki mające komplementarny charakter, w celu wykorzystania synergii i wzajemnego wpływu. Ponadto program wykorzystuje doświadczenia nabywane przy wdrażaniu programu wspierania reform strukturalnych.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą wniosku jest art. 175 akapit trzeci i art. 197 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

⁵ Dokument otwierający debatę w sprawie pogłębienia unii gospodarczej i walutowej, COM(2017) 291 z dnia 31 maja 2017 r.

⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady i Europejskiego Banku Centralnego, „Nowe instrumenty budżetowe na rzecz stabilnej strefy euro osadzone w ramach prawnych Unii”, COM(2017) 822 final.

Art. 175 akapit trzeci TFUE stanowi, że jeśli działania szczególne okażą się niezbędne poza funduszami i bez uszczerbku dla środków przyjętych w ramach innych polityk Unii, działania takie mogą być przyjmowane przez Parlament Europejski i Radę, stanowiące zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów.

Art. 197 ust. 2 TFUE stanowi, że Unia może wspierać wysiłki państw członkowskich zmierzające do poprawy ich zdolności administracyjnej w zakresie wdrażania prawa Unii, między innymi poprzez ułatwianie wymiany informacji oraz wspieranie programów szkolenia. Żadne państwo członkowskie nie jest zobowiązane do korzystania z tego wsparcia. Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, ustanawiają niezbędne ku temu środki, z wyłączeniem jakiejkolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych państw członkowskich.

W świetle art. 175 i 197 TFUE program ma przyczynić się do zwiększenia spójności, konkurencyjności, wydajności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, a w tym kontekście może zdecydowanie przyczynić się do: (i) dokończenia reform o charakterze strukturalnym mających na celu poprawę wydajności gospodarek krajowych oraz promowanie odpornych struktur gospodarczych i społecznych w państwach członkowskich; (ii) wzmocnienia zdolności administracyjnych państw członkowskich, aby mogły one sprostać wyzwaniom, przed którymi stają instytucje, sprawujący rządy, administracja publiczna oraz sektory gospodarczy i społeczny; oraz (iii) dokończenia reform o charakterze strukturalnym, które promują odporne struktury gospodarcze i społeczne, oraz do wzmocnienia zdolności administracyjnych tych państw członkowskich, których walutą nie jest euro, a które podjęły wyraźne zobowiązania oraz działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie, w celu wspierania przygotowania do członkostwa w strefie euro.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Finansowanie proponowanych działań za pośrednictwem przedmiotowego programu jest zgodne z zasadą europejskiej wartości dodanej oraz zasadą pomocniczości. Finansowanie z budżetu unijnego skupia się na działaniach, których cele nie mogą zostać w wystarczającym stopniu osiągnięte przez same państwa członkowskie („kryterium konieczności”) i gdzie interwencja Unii może przynieść wartość dodaną w porównaniu z działaniami samych państw członkowskich.

Ogólnymi celami programu są poprawa spójności, konkurencyjności, wydajności, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Dlatego też powinien on zapewniać zachęty finansowe do podejmowania działań odpowiadających na wyzwania o charakterze strukturalnym i pomagać wzmocniać zdolności administracyjne państw członkowskich w zakresie ich instytucji oraz sektorów gospodarczych i społecznych.

Podstawowym założeniem programu jest fakt, że wsparcie udzielane jest na zasadzie dobrowolności. W związku z tym każde państwo członkowskie samo decyduje, czy – w świetle możliwości dostępnych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym – konieczne są działania na szczeblu unijnym. Wdrożenie reform nadal należy do kompetencji krajowych, a państwa członkowskie uczestniczą we wszystkich etapach procesu wdrażania narzędzia realizacji reform.

Wdrażanie reform strukturalnych jest przedmiotem wspólnego zainteresowania dla Unii i strefy euro, ponieważ reformy pomagają wzmocnić odporność nie tylko gospodarek państw, które reformy te przeprowadzają, lecz również Unii i strefy euro jako całości.

Jeśli chodzi o narzędzie realizacji reform, program jest bezpośrednią reakcją na słabe i niejednolite wdrażanie reform strukturalnych w państwach członkowskich, w szczególności w odniesieniu do problemów stwierdzonych w ramach europejskiego semestru. W tym względzie Komisja jest najbardziej kompetentna, aby podjąć inicjatywę na szczeblu Unii, ponieważ dysponuje kompleksowymi, dotyczącymi poszczególnych państw danymi na temat wdrażania reform i posiada wiedzę fachową, która pozwoli jej, wraz z zainteresowanymi państwami członkowskimi, określić istotne wyzwania, którym należy stawić czoła. Porozumienie w sprawie pakietów reform między Komisją a danym państwem członkowskim (zatwierdzone w odpowiednim akcie wykonawczym) zwiększy poczucie odpowiedzialności na gruncie krajowym, ponieważ pierwotny wniosek dotyczący zobowiązań w zakresie reform będzie pochodzić z danego państwa członkowskiego i będzie stanowić „wewnętrzny”, dostosowany do sytuacji krajowej produkt. Oznacza to również stały dialog merytoryczny między Komisją a danym państwem członkowskim. Okres wdrażania tego instrumentu będzie obejmował całe kolejne WRF, dzięki czemu zapewniona zostanie ciągłość działań reformatorskich, a państwa członkowskie będą mogły wybrać odpowiedni czas na ubieganie się o wsparcie finansowe.

Jeśli chodzi o Instrument Wsparcia Technicznego (kontynuację programu wspierania reform strukturalnych), Komisja ma najlepsze kompetencje, by podjąć działania na poziomie Unii. Od czasu wprowadzenia programu wspierania reform strukturalnych stworzyła już (i w związku z tym może z niej korzystać) ogólnounijną bazę danych wiedzy fachowej; jest najwłaściwszym podmiotem, który może ułatwić wymianę najlepszych praktyk; i może tworzyć synergie w celu wspomagania wysiłków reformatorskich w różnych państwach członkowskich oraz stawienia czoła wyzwaniom wspólnym dla kilku krajów. Jednocześnie koordynacja wsparcia świadczona przez Komisję zapewnia dostęp do kompleksowej wiedzy fachowej, wymianę dobrych praktyk i wsparcie na różnych etapach procesu reform. Ponadto, poprzez stworzenie synergii między państwami członkowskimi, działania na poziomie UE przyczyniają się do rozwiązywania transgranicznych lub ogólnounijnych problemów.

Jeśli chodzi o instrument wsparcia konwergencji, ma on na celu zwiększenie odporności gospodarki państw nienależących do strefy euro poprzez wspieranie realnej konwergencji. Ma decydujące znaczenie nie tylko dla tych państw członkowskich, ale także dla dobrobytu Unii jako całości, a w szczególności dla płynnego przyłączenia się do strefy euro i sprawnego jej funkcjonowania. Ponadto instrument zapewnia ukierunkowane wsparcie techniczne w zakresie zdolności administracyjnych w odniesieniu do przygotowań do członkostwa w strefie euro. Działanie na szczeblu Unii jest zatem konieczne do osiągnięcia tego celu.

Te cele, a mianowicie podjęcie działań reformatorskich o charakterze strukturalnym, które przyczynią się do zwiększenia odporności gospodarki przeprowadzających je państw, Unii i strefy euro, a także wzmocnienie zdolności administracyjnej państw członkowskich nie mogą zostać osiągnięte w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie działające samodzielnie, natomiast interwencja Unii może wnieść wartość dodaną poprzez ustanowienie programu, który może zapewniać zachęty finansowe i wsparcie techniczne dla opracowywania i wdrażania reform strukturalnych w Unii.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ ogranicza się do minimum wymaganego dla osiągnięcia wymienionych celów na szczeblu unijnym i nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów. Wsparcie udzielane w ramach trzech instrumentów, które składają się na Program na lata 2021–2027, udzielane jest po złożeniu przez państwo członkowskie dobrowolnego wniosku. Dobrowolny charakter programu

i oparta na konsensusie współpraca w trakcie całego procesu stanowią dodatkową gwarancję poszanowania zasady proporcjonalności oraz wzrostu wzajemnego zaufania i zacieśnienia współpracy między państwami członkowskimi a Komisją.

- **Wybór instrumentu**

Celów opisanych w poprzednich sekcjach nie można osiągnąć poprzez harmonizację prawodawstwa ani dobrowolne działania państw członkowskich. Jedynie rozporządzenie umożliwi ich osiągnięcie.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post* / oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Narzędzie realizacji reform i instrument wsparcia konwergencji to nowe wnioski, w związku z czym nie zostały one jeszcze poddane ocenie *ex post*/ocenie adekwatności.

Instrument Wsparcia Technicznego stanowi kontynuację istniejącego programu wspierania reform strukturalnych na lata 2017–2020, którego podstawą jest rozporządzenie (UE) 2017/825⁷, które weszło w życie w dniu 20 maja 2017 r. Wdrażanie programu wspierania reform strukturalnych rozpoczęło się wraz z przyjęciem we wrześniu 2017 r. rocznego programu prac na 2017 r.⁸ i kontynuowane było wraz z przyjęciem w marcu 2018 r. rocznego programu prac na 2018 r.⁹ Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2017/825 do połowy 2019 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie monitorujące z wdrażania programu oraz niezależne sprawozdanie z oceny.

Nawet jeśli z regulacyjnego punktu widzenia jest jeszcze za wcześnie na formalną ocenę, pewne wnioski wyciągnięto przy okazji wcześniej udzielanego wsparcia technicznego dla reform strukturalnych, zwłaszcza w Grecji, w ramach grupy zadaniowej ds. Grecji.

Grupa zadaniowa ds. Grecji

Wsparcie techniczne dla reform strukturalnych udzielone Grecji przez służby Komisji i koordynowane przez grupę zadaniową ds. Grecji było przedmiotem ocen, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych, które dostarczyły wniosków przydatnych przy tworzeniu Programu. Komisja przeprowadza także obecnie zewnętrzną ocenę *ex post* wsparcia technicznego udzielonego Grecji.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/825 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie utworzenia Programu wspierania reform strukturalnych na lata 2017–2020 oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013 i (UE) 1305/2013 (Dz.U. L 129 z 19.5.2017, s. 1).

⁸ Załącznik do decyzji wykonawczej Komisji w sprawie przyjęcia programu prac na 2017 r. oraz finansowania programu wspierania reform strukturalnych oraz uchylającej decyzję C(2017)3093, 2017, C(2017) 5780 final.

⁹ Załącznik do decyzji wykonawczej Komisji w sprawie przyjęcia programu prac na 2017 r. oraz finansowania programu wspierania reform strukturalnych, 2018, C(2018) 1358 final.

Wsparcie techniczne udzielane pod nadzorem grupy zadaniowej ds. Grecji zostało ocenione przez niezależną firmę konsultingową w lipcu 2014 r.¹⁰ W wyniku tej oceny stwierdzono, że zasadniczo wsparcie techniczne przyczyniło się do realizacji programu reform w Grecji w dziedzinie administracji podatkowej i administracji centralnej w latach 2011-2013. Stwierdzenie to zostało oparte na ocenie skuteczności, wydajności, adekwatności i trwałości udzielonego wsparcia i zostało w dużej mierze potwierdzone w odpowiedziach większości zainteresowanych stron, które wskazały, że w razie braku wsparcia technicznego udzielonego przez grupę zadaniową ds. Grecji podjęte reformy by się nie urzeczywistniły.

Ponadto w 2015 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy przeprowadził kontrolę wykonania zadań, aby ocenić, jak skutecznie grupa zadaniowa ds. Grecji zarządzała wsparciem dla Grecji oraz czy wsparcie przyczyniło się do realizacji reform w tym kraju (ograniczonych do programu dostosowań gospodarczych). Trybunał Obrachunkowy stwierdził, że ogólnie rzecz biorąc, grupa zadaniowa ds. Grecji skutecznie zrealizowała swój mandat, udzielając odpowiedniego wsparcia technicznego w prawie wszystkich obszarach należących do spektrum polityki publicznej, co było w dużym stopniu zbieżne z warunkami programu dostosowań gospodarczych.

Trybunał Obrachunkowy wskazał pewne niedociągnięcia, zwłaszcza brak odrębnego budżetu, brak kompleksowej strategii i brak systematycznego monitorowania wyników. Niedociągnięcia te zostały następnie uwzględnione w ramach prac Służby ds. Wspierania Reform Strukturalnych i w koncepcji programu wspierania reform strukturalnych na lata 2017–2020.

- **Ocena *ex ante* i pierwsze wnioski z realizacji programu wspierania reform strukturalnych**

Przed wnioskiem dotyczącym programu wspierania reform strukturalnych z listopada 2015 r., który stał się rozporządzeniem (UE) 2017/825, Komisja przeprowadziła ocenę *ex ante* w celu oceny wyzwań i problemów, z jakimi trzeba się zmierzyć przy opracowywaniu i wdrażaniu reform w Unii, możliwych rozwiązań tych problemów, a co za tym idzie - oszacowania celów programu wspierania reform strukturalnych i potencjalnych mechanizmów ich realizacji. Na podstawie oceny *ex ante* stwierdzono, że brak wdrażania reform w państwach członkowskich zmniejszył zdolność Unii do reagowania na wstrząsy, a przede wszystkim ograniczył odporność UGW, która jest niezbędna do zapewnienia konwergencji między państwami członkowskimi i w ramach ich społeczeństw. Zgodnie z oceną *ex ante* problemy te spowodowane są przede wszystkim ograniczonymi możliwościami administracyjnymi i instytucjonalnymi oraz niewystarczającym stosowaniem i wdrażaniem przepisów Unii.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Na potrzeby otwartych konsultacji społecznych przeprowadzanych zgodnie z wymogami w zakresie lepszego stanowienia prawa, program wspierania reform strukturalnych został ujęty w „klastrze spójności”, który obejmuje pytania w następujących obszarach: polityka regionalna, zatrudnienie i sprawy społeczne, włączenie społeczne, kształcenie i szkolenie zawodowe, badania naukowe i innowacje, przedsiębiorstwa i przemysł, energia, wymiar sprawiedliwości i prawa podstawowe, migracja i azyl, transport, rozwój obszarów wiejskich,

¹⁰ „VC/2014/0002 Wstępna ocena pomocy technicznej udzielonej Grecji w latach 2011-2013 w obszarze administracji podatkowej i reform administracji centralnej” opracowana przez Alvarez & Marsal Taxand oraz Adam Smith International.

gospodarka cyfrowa i społeczeństwo cyfrowe, działania w dziedzinie klimatu, gospodarka morska i rybołówstwo, reformy strukturalne oraz strategie na rzecz młodzieży.

W kwestionariuszu dotyczącym konsultacji obecny program wspierania reform strukturalnych nie został wyraźnie wymieniony jako jeden z programów finansowania w ramach „klastra spójności”; w związku z tym pytania te miały jedynie ograniczone znaczenie przy opracowywaniu Programu. Niektóre wyniki konsultacji społecznych mogą być jednak istotne (np. odpowiedzi na pytania, w których wyraźnie mówi się o wdrażaniu reform (strukturalnych) w państwach członkowskich).

W ramach „pakietu dotyczącego UGW” z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie pogłębienia unii gospodarczej i walutowej Komisja ogłosiła zamiar stworzenia nowego narzędzia realizacji reform na okres po 2020 r., aby wesprzeć wdrażanie krajowych reform wskazanych w ramach procedury europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej, oraz wprowadzenie programu pilotażowego (poprzez zmianę rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów¹¹), którego celem jest przetestowanie tego pomysłu już w obecnym okresie programowania. W związku z tym Komisja postanowiła zorganizować warsztaty techniczne w każdym państwie członkowskim. Cel warsztatów było dwojaki: zebrać opinie państw członkowskich na temat pilotażowej wersji narzędzia realizacji reform członkowskich i zbadać poziom ich zainteresowania tym narzędziem; oraz zebrać pomysły na temat kształtu przyszłego narzędzia realizacji reform i rodzajów reform, na potrzeby których instrument ten mógłby zostać wykorzystany.

Informacje zwrotne otrzymane od państw członkowskich na temat narzędzia realizacji reform zostały uwzględnione w ocenie skutków jako konsultacje z zainteresowanymi stronami.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy

- **Ocena skutków**

Niniejszemu wnioskowi towarzyszy ocena skutków. W ocenie skutków rozważono wariant zakładający, że obecnie istniejące programy unijne będą kontynuowane po 2020 r. w swojej obecnej formie. Gdyby procedura europejskiego semestru pozostała niezmieniona, w ramach programu wspierania reform strukturalnych nadal udzielano by wsparcia technicznego państwom członkowskim przy obecnych ograniczonych zasobach finansowych, a fundusze unijne pozostałyby jedynymi unijnymi instrumentami inwestycyjnymi zapewniającymi środki na wdrażanie niektórych reform strukturalnych. To one także miałyby rolę motywującą do przeprowadzenia pewnych reform za pośrednictwem istniejących powiązań między funduszami Unii a europejskim semestrem.

Istniejące instrumenty na szczeblu Unii nie zachęcają przedsiębiorstw w wystarczającym stopniu do zdecydowanego podejmowania reform strukturalnych i przyspieszenia tempa ich

¹¹Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 w odniesieniu do wsparcia reform strukturalnych w państwach członkowskich, COM/2017/0826 final - 2017/0336 (COD)

wdrażania. W związku z tym nie dały one rady zmniejszyć podatności na wstrząsy; nie dostarczają one również ukierunkowanego wsparcia na wdrażanie reform w państwach członkowskich spoza strefy euro. W związku z tym Komisja proponuje nowy instrument na szczeblu unijnym, który jest kontynuacją programu wspierania reform strukturalnych, oraz dodaje zachęty finansowe mające wspierać wdrażanie reform strukturalnych w postaci planowanego narzędzia realizacji reform. Ponadto utworzony zostanie specjalny instrument ukierunkowany na reformy w państwach członkowskich spoza strefy euro podejmujących wyraźne działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty, który zapewnić ma dodatkowe wsparcie na realizację reform w państwach członkowskich przygotowujących się do przystąpienia do strefy euro oraz zwiększyć pozytywne skutki dla państw członkowskich nienależących do strefy euro, a także dla strefy euro jako całości. Na potrzeby tego wymogu „wyraźne działania” stanowi wystosowanie oficjalnego pisma do Komisji, w którym rząd zainteresowanego państwa członkowskiego zobowiązuje się wyraźnie do przystąpienia do strefy euro w określonych, rozsądnych ramach czasowych oraz przedstawia – w porozumieniu z Komisją – wiarygodny plan działania, wraz z harmonogramem jego realizacji, mający na celu wdrożenie konkretnych środków przygotowujących to państwo członkowskie do udanego członkostwa w strefie euro, w tym działań zapewniających pełne dostosowanie ustawodawstwa krajowego do wymogów przewidzianych w prawie UE (w tym unii bankowej).

Wpływ programu będzie zależeć przede wszystkim od reform, które państwa członkowskie zaproponują i wdrożą w kontekście narzędzia realizacji reform lub od rodzaju wsparcia, o które wystąpią i które wykorzystają w ramach instrumentu wsparcia technicznego.

Zasadniczo oczekuje się, że program przyniesie korzyści gospodarkom państw członkowskich, pozwoli zwiększyć odporność na wstrząsy, a także przyniesie pozytywne skutki uboczne dla innych państw członkowskich. Przewiduje się zatem, że w perspektywie długoterminowej będzie miał on pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy w całej Unii, a także przyczyni się do poprawy krajowej sytuacji budżetowej oraz wskaźników zadłużenia. Oczekuje się także, że program wpłynie również pozytywnie na zatrudnienie dzięki stymulowaniu tworzenia miejsc pracy w całej UE. Cel ten może zostać osiągnięty na przykład poprzez reformy rynku pracy, w szczególności te zapewniające podnoszenie umiejętności i kwalifikacji siły roboczej oraz dostosowanie umiejętności do potrzeb rynku pracy. Program może mieć również pozytywny wpływ na dystrybucję dochodów, aktywną politykę w zakresie rynku pracy, włączenie społeczne i ochronę socjalną, poprzez wspieranie wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych. Może on również wspierać reformy w szeroko pojętej administracji publicznej oraz walkę z uchylaniem się od opodatkowania i korupcją, które przynoszą poważne szkody obywatelom i przedsiębiorstwom, a także utrudniają dobre rządy i rozwój gospodarczy.

Oczekuje się, że program przyniesie korzyści w postaci niskiego poziomu obciążeń administracyjnych. Wkład finansowy z narzędzia realizacji reform zostanie wypłacony w formie finansowania niepowiązanego z kosztami, dzięki czemu ograniczone zostaną koszty administracyjne i koszty transakcji zarówno dla Komisji, jak i dla państw członkowskich. Aby zminimalizować obciążenia administracyjne związane z narzędziem realizacji reform oraz umożliwić uproszczenia, w ramach procedury europejskiego semestru monitorowana będzie realizacja celów pośrednich i końcowych.

Procedury administracyjne odnoszące się do tych trzech instrumentów z dziedziny wsparcia technicznego pozostaną bardzo proste – np. jeśli chodzi o instrument wsparcia technicznego,

złożenie wniosków nie będzie skomplikowane, a wymagane informacje będą ograniczone do minimum.

Rada ds. Kontroli Regulacyjnej dokonała przeglądu projektu oceny skutków i wydała w dniu 22 maja 2018 r. pozytywną opinię z zastrzeżeniami¹². Kwestie podniesione przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej zostały uwzględnione w zmienionej wersji dokumentu roboczego służb Komisji zawierającego ocenę skutków. Przedstawiono uzasadnienie klucza do ustalenia wkładu na potrzeby narzędzia realizacji reform i wyjaśniono jego adekwatność (w tym na przykładzie). Doprecyzowano zakres narzędzia realizacji reform. Rozszerzono ocenę skutków, aby ocenić współfinansowanie i częściową koncentrację wydatków na wstępie jako alternatywny mechanizm realizacji. Przedstawiono również wyjaśnienia potencjalnych zagrożeń związanych z tym mechanizmem (dotyczące pokusy nadużycia, wolumenu oraz procedur zawieszania, anulowania i odzyskiwania środków). Specjalny załącznik w dokumencie roboczym służb Komisji zawierającym ocenę skutków zawiera dalsze szczegółowe informacje na temat zmian wprowadzonych w następstwie opinii Rady ds. Kontroli Regulacyjnej.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Wniosek nie jest związany z działaniami dotyczącymi sprawności regulacyjnej i uproszczeń oraz nie pociąga za sobą konieczności poniesienia kosztów przestrzegania przepisów ze strony MŚP lub innych podmiotów. Program będzie realizowany poprzez platformę elektroniczną, która będzie dostępna dla służb Komisji i państw członkowskich.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek może mieć pozytywny wpływ na ochronę i rozwój praw podstawowych Unii, przy założeniu że państwa członkowskie wystąpią i otrzymają pomoc w powiązanych dziedzinach. Na przykład pomoc w dziedzinach takich jak migracja, rynek pracy i ubezpieczenia społeczne, opieka zdrowotna, edukacja, środowisko, prawa własności, administracja publiczna i system sądownictwa może wspierać takie prawa podstawowe Unii jak godność, wolność, równość, solidarność, prawa obywatelskie i sprawiedliwość.

4. WPLYW NA BUDŻET

Pula środków finansowych przeznaczona na realizację programu w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. wynosi 25 mld EUR w cenach bieżących.

Orientacyjny podział powyższej kwoty jest następujący: (i) do 22 mld EUR na narzędzie realizacji reform; (ii) do 840 mln EUR na instrument wsparcia technicznego oraz (iii) do 2,16 mld EUR na instrument wsparcia konwergencji, z czego do 2 mld EUR na wsparcie finansowe oraz do 160 mln EUR na wsparcie techniczne. W przypadku gdy do końca 2023 r. państwo członkowskie kwalifikujące się w ramach instrumentu wsparcia konwergencji nie podejmie wyraźnych działań zmierzających do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie, kwotę dostępną dla tego państwa członkowskiego w ramach wsparcia finansowego z instrumentu wsparcia konwergencji przesuwa się do budżetu narzędzia realizacji reform.

¹² <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

Komisja przyjmie decyzję w sprawie przesunięcia po wysłuchaniu zainteresowanego państwa członkowskiego.

Ocena skutków finansowych regulacji zawiera odpowiednie objaśnienia dotyczące podziału dostępnych środków.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

W celu monitorowania wyników programu w realizacji celów szczegółowych określonych w art. 6 rozporządzenia wskazano pewne kluczowe wskaźniki wykonania, które będą gromadzone w regularnych odstępach czasu. Zestaw wskaźników został zdefiniowany na poziomie poszczególnych działań prowadzonych w ramach wsparcia w celu zebrania odpowiednich danych jednostkowych, które zostaną zagregowane na poziomie programu. Dane będą zbierane przez Komisję przy użyciu specjalnego narzędzia monitorowania, z podziałem na obszary polityki i państwa członkowskie.

Jeśli chodzi o wkłady finansowe (przyznane w ramach narzędzia realizacji reform oraz wsparcia finansowego z instrumentu wsparcia konwergencji), szczegółowe wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania będą określone w każdym planie zobowiązań do reform uzgodnionym z państwami członkowskimi, tak aby zrealizowanie celów pośrednich i celów końcowych zostało ustalone jako warunek otrzymania wkładu finansowego. W tym celu państwa członkowskie uwzględnią w swoich rocznych sprawozdaniach na temat postępów dowody świadczące o postępach w realizacji celów pośrednich i końcowych oraz zapewnią Komisji dostęp do leżących u ich podstaw danych, w tym, w stosownych przypadkach, danych administracyjnych.

Jeśli chodzi o Instrument Wsparcia Technicznego, szczegółowe wskaźniki rezultatu i oddziaływania zostaną określone w odniesieniu do konkretnych projektów i obejmować będą wartości bazowe i cele, aby monitorować postępy w realizacji celów końcowych i oceniać wpływ wdrożonych reform. Wskaźniki te zostaną również wykorzystane w ramach wsparcia technicznego z instrumentu wsparcia konwergencji.

Ocena śródkresowa i ocena *ex post* zostaną przeprowadzone w odniesieniu do każdego instrumentu w celu oceny skuteczności, wydajności, adekwatności, spójności i unijnej wartości dodanej tych trzech instrumentów, a wyniki zostaną zagregowane w ramach przekrojowej oceny całego programu. Oceny będą przeprowadzane zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r.¹³, w którym trzy instytucje potwierdziły, że ocena obowiązującego ustawodawstwa i polityk powinna stanowić podstawę dla oceny skutków poszczególnych wariantów dalszych działań. Oceny będą obejmowały wnioski z dotychczasowych doświadczeń, aby umożliwić wykrycie ewentualnych braków i problemów, zidentyfikowanie możliwości dalszego usprawnienia działań lub ich rezultatów oraz zmaksymalizowanie ich wykorzystania i wpływu.

Oceny przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.

¹³Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1–14).

Ocena śródkresowa programu zostanie przeprowadzona, gdy dostępne będą wystarczające informacje na temat realizacji programu, jednak nie później niż w ciągu czterech lat od rozpoczęcia realizacji programu.

Po zakończeniu realizacji programu, lecz nie później niż cztery lata po upływie okresu stosowania rozporządzenia, Komisja przeprowadza ocenę końcową programu.

Komisja przekaze wnioski z tych ocen, opatrzone własnymi komentarzami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Program wspierania reform składa się z trzech odrębnych i wzajemnie uzupełniających się instrumentów: a) narzędzia realizacji reform, które będzie dostarczać państwom członkowskim zachęt finansowych do wdrażania reform strukturalnych wskazanych w ramach procedury europejskiego semestru (*rozdział II*); b) instrumentu wsparcia technicznego, który będzie wspierać państwa członkowskie za pomocą środków technicznych we wdrażaniu strukturalnych reform instytucjonalnych, administracyjnych i pobudzających wzrost gospodarczy (*rozdział III*); oraz c) instrumentu wsparcia konwergencji pomagającego w przygotowaniach do przyłączenia się do strefy euro, który będzie udzielać dodatkowego wsparcia, zarówno technicznego, jak i finansowego, państwom członkowskim, których walutą nie jest euro i które podjęły wyraźne działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie (*rozdział IV*) (art. 3).

Ogólnym celem programu jest zwiększenie spójności, konkurencyjności, wydajności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. W tym celu powinien on zapewniać zachęty finansowe do podejmowania działań odpowiadających na wyzwania o charakterze strukturalnym i pomagać wzmacniać zdolności administracyjne państw członkowskich w zakresie ich instytucji oraz sektorów gospodarczego i społecznego (art. 4).

Cele szczegółowe programu określa się dla każdego instrumentu wchodzącego w jego skład (art. 5). W przypadku narzędzia realizacji reform powinny one polegać na osiągnięciu określonych celów pośrednich i końcowych na drodze do wprowadzenia w życie zobowiązań do reform. Ich osiągnięcie powoduje uruchomienie zachęt finansowych. W przypadku instrumentu wsparcia technicznego cele te powinny polegać na wspieraniu wysiłków organów krajowych mających na celu poprawę ich zdolności administracyjnych w zakresie planowania, opracowywania i wdrażania reform, w tym przez wymianę dobrych praktyk, odpowiednich procesów i metod oraz bardziej efektywne i skuteczne zarządzanie zasobami ludzkimi. Cele te powinny być realizowane we wszystkich państwach członkowskich, w tym – w ramach instrumentu wsparcia konwergencji – w państwach, których walutą nie jest euro i które podjęły wyraźne zobowiązania oraz działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie.

Zakres stosowania tych trzech instrumentów obejmuje szeroki zakres polityk, w tym obszary związane z zarządzaniem finansami i aktywami publicznymi, reformami instytucjonalnymi i administracyjnymi, otoczeniem biznesowym, rynkami produktów i rynkami pracy, kształceniem i szkoleniem, zrównoważonym rozwojem, zdrowiem publicznym, edukacją i sektorem finansowym (art. 6).

Całkowita pula środków finansowych na realizację programu na lata 2021–2027 wyniesie 25 miliardów EUR. Kwota ta zostanie orientacyjnie rozdzielona na trzy instrumenty w następujący sposób: 22 mld EUR na narzędzie realizacji reform, 840 mln EUR na instrument wsparcia technicznego i 2,16 mld EUR na instrument wsparcia konwergencji. Na podstawie przepisów rozporządzenia (UE) [nowego RWP]¹⁴ państwa członkowskie mogą zwrócić się o przesunięcie do 5 % alokacji finansowych dla programu z EFRR, EFS+, Funduszu Spójności lub EFMR¹⁵ do niniejszego programu. Przesunięte środki są wdrażane zgodnie z zasadami niniejszego programu i na rzecz zainteresowanego państwa członkowskiego (art. 7).

We wnioskach Komisji dotyczących wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 ustalono bardziej ambitny cel uwzględniania kwestii klimatu we wszystkich programach UE – docelowy poziom unijnych wydatków przyczyniających się do wypełniania celów klimatycznych ma wynieść 25 %. Wkład niniejszego programu w osiągnięcie tego celu ogólnego będzie śledzony za pomocą unijnego systemu wskaźników klimatycznych na odpowiednim poziomie dezagregacji, w tym przy użyciu, w miarę dostępności, bardziej precyzyjnych metod. Komisja nadal będzie przedstawiała informacje pod kątem środków na zobowiązania w ujęciu rocznym, w kontekście rocznego projektu budżetu.

Aby wspierać pełne wykorzystanie potencjału programu w realizacji celów klimatycznych, Komisja postara się wskazywać odpowiednie działania podczas procesów przygotowania, wdrażania, oceny i ewaluacji programu.

Narzędzie realizacji reform

Do uzyskania finansowania w ramach narzędzia realizacji reform będą się kwalifikować m.in. reformy strukturalne mające na celu sprostanie wyzwaniom wskazanym w ramach europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej, w tym wyzwań określonych w zaleceniach dla poszczególnych krajów (art. 8).

Ustalone zostaną maksymalne kwoty dla poszczególnych państw członkowskich. Kwoty te należy obliczać na podstawie liczby ludności każdego państwa członkowskiego (art. 9). Środki finansowe z narzędzia realizacji reform będą przydzielane państwom członkowskim etapowo. Podczas pierwszego dwudziestomiesięcznego etapu państwom członkowskim udostępniana będzie połowa (11 mld EUR) całkowitej puli środków finansowych narzędzia realizacji reform; po przedstawieniu projektu zobowiązań do reform państwa członkowskie będą mogły otrzymać kwotę nieprzekraczającą ich maksymalnego przydziału. Podczas kolejnego etapu, trwającego do końca programu (drugi etap), Komisja będzie przeprowadzać w określonych odstępach czasu wezwania, aby przydzielić pozostałą połowę (11 mld EUR) całkowitej puli środków finansowych instrumentu oraz niewykorzystane kwoty z poprzedniego etapu. W ramach każdego wezwania przeprowadzanego podczas drugiego etapu Komisja będzie wzywać do przedkładania projektów reform wszystkie państwa członkowskie jednocześnie; na podstawie tych projektów reform państwa członkowskie będą mogły otrzymać swój maksymalny wkład finansowy.

Należy podkreślić na samym początku, że pierwsze wezwanie zorganizowane przez Komisję podczas drugiego etapu będzie dotyczyć pozostałej kwoty stanowiącej połowę całkowitej puli środków finansowych instrumentu (tzn. 11 mld EUR) oraz ewentualnej niewykorzystanej

¹⁴Dz.U. C z , s. .

¹⁵Dz.U. C z , s. .

kwoty z pierwszego etapu przydziału. Komisja przeprowadza kolejne wezwania tylko w przypadku, gdy całkowita pula środków finansowych nie została w pełni wykorzystana. W tym celu Komisja będzie przyjmować i publikować orientacyjny kalendarz przyszłych wezwań, które będą organizowane, podając przy każdym wezwaniu informację o wysokości kwoty pozostałej z całkowitej puli środków finansowych, która będzie dostępna w ramach wezwania (art. 10). Podejście to odpowiada na potrzebę zapewnienia zewnętrznej przejrzystości w zakresie kwot i harmonogramu takich wezwań.

Projekt zobowiązań do reform będzie przedstawiany przez państwo członkowskie wraz z krajowym programem reform, w formie odrębnego załącznika. Odrębny załącznik będzie mógł być przedkładany jednocześnie z krajowym programem reform albo w innym terminie.

Same państwa członkowskie powinny wybrać reformy odpowiadające na wyzwania wskazane w kontekście europejskiego semestru i zaproponować szczegółowy pakiet środków służących wdrożeniu tych reform, wskazując odpowiednie cele pośrednie i końcowe oraz harmonogram wdrażania nieprzekraczający trzech lat (art. 11). Projekt zobowiązań do reform będzie można zmienić tylko jeden raz podczas okresu trwania programu; dopuszcza się takie zmiany, jeżeli uzasadniają je obiektywne okoliczności (art. 13). Komisja będzie oceniać charakter i znaczenie zobowiązań do reform proponowanych przez państwa członkowskie oraz ustalać przydzieloną kwotę na podstawie przejrzystych kryteriów. Komisja powinna uwzględnić informacje merytoryczne przedstawione przez państwa członkowskie i ocenić, czy: (i) zobowiązania do reform zaproponowane przez państwa członkowskie powinny być w stanie skutecznie odpowiedzieć na wyzwania wskazane w kontekście europejskiego semestru, (ii) stanowią one kompleksowy pakiet reform, (iii) są w stanie zwiększyć wydajność i odporność gospodarki krajowej, (iv) oraz czy ich wdrożenie jest w stanie wywrzeć trwały wpływ w państwie członkowskim. Komisja powinna również ocenić, czy (v) ustalenia krajowe zaproponowane przez państwa członkowskie, w tym proponowane cele pośrednie i końcowe oraz powiązane z nimi wskaźniki, są w stanie zapewnić skuteczne wprowadzenie w życie zobowiązań do reform w okresie nieprzekraczającym trzech lat (art. 11).

Komitet Polityki Gospodarczej zajmujący się w Radzie europejskim semestrem może wydać opinię na temat projektów zobowiązań do reform przedstawionych przez państwa członkowskie (art. 11). Zobowiązania do reform, które mają zrealizować państwa członkowskie, określa się w drodze aktu wykonawczego (decyzji Komisji) (art. 12). W załączniku do rozporządzenia są zawarte odpowiednie wytyczne, które mają służyć Komisji, wraz z rozporządzeniem, jako podstawa do przejrzystej i sprawiedliwej oceny projektów zobowiązań do reform przedstawionych przez państwa członkowskie oraz do określenia wkładu finansowego, zgodnie z celami i wszelkimi innymi odpowiednimi wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. W tym celu ustanowiono system ocen ratingowych na potrzeby ewaluacji projektów zobowiązań do reform (art. 11 w związku z załącznikiem II).

Zainteresowane państwo członkowskie będzie składać regularnie sprawozdania w ramach europejskiego semestru, informując o postępach w realizacji zobowiązań do reform. Krajowe programy reform powinny być wykorzystywane jako narzędzie do zdawania sprawozdań z postępów w realizacji reform (art. 14).

Ustanowiono również przepisy dotyczące trwałości reform (przez okres co najmniej pięciu lat od wypłaty wkładu finansowego), zobowiązań budżetowych i płatności, a także zawieszania, anulowania oraz odzyskiwania nienależnie wypłaconych środków (art. 15 i 16).

Instrument wsparcia technicznego

Instrument wsparcia technicznego w ramach programu powinien w dalszym ciągu wspierać wdrażanie reform podejmowanych z inicjatywy państw członkowskich, reform w kontekście procesów zarządzania gospodarczego lub działań związanych z wdrażaniem prawa i priorytetów politycznych Unii, a także reform związanych z wdrażaniem programu dostosowań gospodarczych. Instrument ten powinien również zapewniać wsparcie techniczne na potrzeby przygotowywania i realizacji reform podejmowanych w ramach innych instrumentów programu. Komisja będzie analizować wnioski o wsparcie pod względem stopnia pilności zidentyfikowanych problemów, ich zakresu i wagi, wsparcia potrzebnego w odniesieniu do danej dziedziny polityki, analizy wskaźników społeczno-gospodarczych oraz ogólnej zdolności administracyjnej państwa członkowskiego.

W oparciu o tę analizę oraz uwzględniając istniejące środki i działania finansowane z innych funduszy unijnych lub programów unijnych, Komisja uzgodni z państwem członkowskim obszary priorytetowe wymagające wsparcia, cele, orientacyjny harmonogram, zakres środków wsparcia, które zostaną zastosowane, oraz szacunkową wysokość całkowitego wkładu finansowego, które to elementy zostaną ujęte w planie współpracy i wsparcia (art. 19).

Do otrzymania finansowania w ramach instrumentu wsparcia technicznego kwalifikować się będą m.in. pozyskiwanie wiedzy specjalistycznej związanej z doradztwem politycznym lub przemianami politycznymi, formułowaniem strategii i planów reform oraz z reformami ustawodawczymi, instytucjonalnymi, strukturalnymi i administracyjnymi; zapewnianie usług ekspertów, w tym wewnątrz organizacji; budowanie zdolności oraz powiązane działania wspierające, na wszystkich szczeblach sprawowania rządów, przyczyniające się również do wzmocnienia pozycji społeczeństwa obywatelskiego (art. 18).

Państwa członkowskie powinny mieć możliwość zasilania budżetu instrumentu wsparcia technicznego w ramach programu, na zasadzie dobrowolności, przez przesuwanie do niego środków. Te dodatkowe dobrowolne przesunięcia środków mogą obejmować wkłady ze środków zaprogramowanych w ramach funduszy unijnych, przesuwane zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) [nowego RWP] (art. 21).

Komisja będzie przyjmować programy prac w celu wdrożenia instrumentu wsparcia technicznego w ramach programu, w drodze aktów wykonawczych, określając środki służące dostarczaniu wsparcia technicznego oraz wszystkie elementy wymagane na mocy rozporządzenia finansowego¹⁶ (art. 23).

Instrument wsparcia konwergencji

Aby kwalifikować się do korzystania z instrumentu wsparcia konwergencji, państwo członkowskie powinno podjąć wyraźne działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie. Na potrzeby tego wymogu „wyraźne działania” stanowi wystosowanie oficjalnego pisma do Komisji, w którym rząd zainteresowanego państwa członkowskiego zobowiązuje się wyraźnie do przystąpienia do strefy euro w określonych, rozsądnych ramach czasowych oraz przedstawia – w porozumieniu z Komisją – wiarygodny plan działania, wraz z harmonogramem jego realizacji, mający na celu wdrożenie konkretnych środków przygotowujących to państwo członkowskie do udanego członkostwa w strefie euro, w tym działań zapewniających pełne dostosowanie ustawodawstwa krajowego do wymogów przewidzianych w prawie UE (w tym unii bankowej).

¹⁶Dz.U. C z , s. .

Rodzaje działań finansowane w ramach instrumentu wsparcia konwergencji pomagającego w przygotowaniach do przyłączenia się do strefy euro będą obejmować zarówno wsparcie techniczne, jak i wsparcie finansowe (obok wsparcia już dostępnego w ramach dwóch pozostałych instrumentów programu), które są istotne dla przygotowania się do członkostwa w strefie euro (art. 25 i art. 30). Do wsparcia finansowego i technicznego dostarczanego w ramach instrumentu wsparcia konwergencji powinno się stosować takie same przepisy i taki sam proces realizacji, jak w przypadku innych instrumentów objętych programem.

Dodano kilka dodatkowych przepisów dotyczących kwalifikowalności reform i działań w odniesieniu do dwóch pozostałych instrumentów. Przepisy te dotyczą określania maksymalnej indykatywnej alokacji oraz projektów zobowiązań do reform i wniosków o wsparcie techniczne oraz związanych z nimi procesów oceny. Komisja będzie również oceniać projekty zobowiązań do reform i wnioskowane wsparcie techniczne pod kątem ich znaczenia dla przygotowań do członkostwa w strefie euro (art. 27 i 31).

Inne przepisy

Przepisy dotyczące komunikacji z Parlamentem Europejskim i Radą oraz z ogółem społeczeństwa wskazano osobno dla poszczególnych instrumentów (art. 17 i 20), określono też przepisy dotyczące komplementarności (art. 33), monitorowania (art. 34), sprawozdań rocznych (art. 35) i oceny (art. 36).

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie utworzenia Programu wspierania reform

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 175 akapit trzeci i art. 197 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁷,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹⁸,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 120 i 121 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („Traktatu”) państwa członkowskie powinny prowadzić swoje polityki gospodarcze, mając na względzie przyczynianie się do osiągnięcia celów Unii oraz w kontekście ogólnych kierunków, które określi Rada. Tym samym koordynacja polityk gospodarczych państw członkowskich stanowi przedmiot wspólnego zainteresowania.
- (2) Art. 175 Traktatu stanowi między innymi, że państwa członkowskie powinny koordynować swoje polityki gospodarcze w taki sposób, aby osiągnąć także cele w zakresie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej określone w art. 174.
- (3) Na poziomie Unii europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej zapewnia ramy określania krajowych priorytetów w zakresie reform oraz monitorowania ich realizacji. Państwa członkowskie opracowują swoje własne krajowe wieloletnie strategie inwestycyjne wspierające realizację tych priorytetów. Strategie te powinny być przedstawiane wraz z rocznymi krajowymi programami reform w celu określenia i skoordynowania priorytetowych projektów inwestycyjnych, które mają być wspierane ze środków krajowych lub unijnych. Powinny też służyć wykorzystywaniu unijnego finansowania w spójny sposób oraz maksymalizowaniu wartości dodanej wsparcia finansowego pochodzącego w szczególności z programów wspieranych przez Unię w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejskiego Instrumentu Stabilizacji Inwestycji oraz InvestEU – w stosownych przypadkach.

¹⁷Dz.U. C z, s. .

¹⁸Dz.U. C z, s. .

- (4) Kryzys gospodarczy i finansowy pokazał, że budowa zdrowych i odpornych gospodarek i systemów finansowych opartych na silnych strukturach gospodarczych i społecznych pomaga państwom członkowskim skuteczniej reagować na wstrząsy i szybciej przezwycięzać ich skutki. Wdrażanie reform strukturalnych stanowi jeden z priorytetów politycznych Unii, ponieważ takie reformy mają na celu przyczynienie się do trwałego ożywienia gospodarczego, uwolnienie potencjału wzrostu, wzmocnienie zdolności dostosowawczej i wsparcie procesu pozytywnej konwergencji. Realizacja reform strukturalnych może również przyczynić się do wzmocnienia spójności gospodarczej i społecznej, zwiększenia wydajności i inwestycji oraz stworzenia odpowiednich warunków dla trwałego wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Unii.
- (5) Reformy strukturalne mogą przyczynić się do osiągnięcia wysokiego stopnia odporności gospodarek krajowych i trwałej konwergencji między państwami członkowskimi, co ma zasadnicze znaczenie dla pomyślnego i niezakłóconego uczestnictwa w unii gospodarczej i walutowej. To osiągnięcie wysokiego stopnia trwałej konwergencji ma szczególne znaczenie dla państw członkowskich, których walutą nie jest euro, w ramach ich przygotowań do przystąpienia do strefy euro.
- (6) W skali całej Unii stopień wdrożenia reform strukturalnych w państwach członkowskich nadal nie jest wystarczający. Doświadczenia związane z wdrażaniem mechanizmu koordynacji polityki gospodarczej w ramach europejskiego semestru pokazują, że w ogólnym ujęciu wdrażanie reform strukturalnych przebiega powoli i nierównomiernie oraz że należy zintensyfikować krajowe wysiłki w tym zakresie i stworzyć system zachęt do takich reform.
- (7) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/825¹⁹ utworzono program wspierania reform strukturalnych na lata 2017–2020, dysponujący budżetem w wysokości 142 800 000 EUR. Program ten ustanowiono w celu wzmocnienia zdolności państw członkowskich w zakresie przygotowania i wdrożenia reform administracyjnych i strukturalnych sprzyjających wzrostowi gospodarczemu, w tym poprzez wsparcie na rzecz skutecznego i wydajnego wykorzystania funduszy unijnych. Wsparcie techniczne w ramach tego programu jest udzielane przez Komisję na żądanie państwa członkowskiego i może obejmować szereg obszarów polityki. Pierwsze doświadczenia z programem wspierania reform strukturalnych pokazały, że zapotrzebowanie na wsparcie techniczne przekraczało roczny dostępny budżet ok. czterokrotnie (w 2017 r.) i pięciokrotnie (w 2018 r.).
- (8) Inne instrumenty i programy unijne również wnoszą znaczny wkład w poprawę warunków dla niektórych inwestycji w państwach członkowskich, co może sprzyjać takim reformom lub stanowić ich element. W szczególności, fundusze unijne objęte rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr RRRR/XX [RWP] uzależniają inwestycje od warunków podstawowych (zwanych wcześniej „warunkami wstępnymi”), przewidują mechanizm zarządzania makroekonomicznego i mogą finansować koszty reform strukturalnych związane z inwestycjami w obszarach istotnych dla polityki spójności. Żaden instrument nie przewiduje jednak obecnie bezpośredniego wsparcia finansowego zachęcającego państwa członkowskie do wdrażania reform we wszystkich obszarach polityki w odpowiedzi na wyzwania

¹⁹Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/825 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie utworzenia Programu wspierania reform strukturalnych na lata 2017–2020 oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 1305/2013 (Dz.U. L 129 z 19.5.2017, s. 1).

wskazane w ramach europejskiego semestru. Nie istnieją też obecnie żadne instrumenty zapewniające wyspecjalizowane i ukierunkowane wsparcie finansowe i techniczne na rzecz państw członkowskich, których walutą nie jest euro, aby pomóc im wdrażać reformy, które są istotne dla przygotowania się do przystąpienia do strefy euro.

- (9) W swoim komunikacie z dnia 6 grudnia 2017 r.²⁰, stanowiącym część pakietu inicjatyw na rzecz pogłębienia unii gospodarczej i walutowej, Komisji zaproponowała ustanowienie narzędzia realizacji reform oraz instrumentu wsparcia konwergencji jako nowych instrumentów budżetowych. Celem tych instrumentów było wzmocnienie odporności gospodarek krajowych i zapoczątkowanie pozytywnych efektów mnożnikowych w państwach członkowskich przez stworzenie zachęt do wdrażania reform strukturalnych, które przyczyniają się do osiągnięcia tych celów i mają zasadnicze znaczenie dla stabilności unii gospodarczej i walutowej.
- (10) W tym kontekście konieczne jest wzmocnienie obecnych ram udzielania wsparcia państwom członkowskim przez oferowanie im bezpośredniego wsparcia finansowego oraz wsparcia technicznego. W tym celu należy ustanowić nowy program wspierania reform („program”), aby zapewniał skuteczne zachęty dla państw członkowskich do zintensyfikowania wdrażania reform strukturalnych. Program powinien mieć kompleksowy charakter i wykorzystywać doświadczenia zebrane przez Komisję i państwa członkowskie podczas korzystania z innych instrumentów i programów. Program powinien kontynuować działania programu wspierania reform strukturalnych i utrzymać jego sposób funkcjonowania, ponieważ okazał się on bardzo przydatny i został doceniony przez państwa członkowskie za wzmacnianie zdolności administracyjnych organów krajowych w różnych obszarach polityki. Program powinien również obejmować ukierunkowane wsparcie na rzecz reform w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro i które podjęły wyraźne działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie.
- (11) Aby umożliwić dostarczanie poszczególnych typów koniecznego wsparcia oraz uwzględnienie szczególnego charakteru każdego rodzaju wsparcia, w ramach programu należy ustanowić trzy odrębne, ale uzupełniające się instrumenty, tj. narzędzie realizacji reform, instrument wsparcia technicznego oraz specjalny instrument wsparcia konwergencji, pomagający w przygotowaniach do członkostwa w strefie euro.
- (12) Rodzaje finansowania i metody wykonywania na podstawie niniejszego rozporządzenia należy wybierać na podstawie ich potencjału osiągnięcia szczególnych celów działań i możliwości uzyskania wyników, z uwzględnieniem w szczególności kosztów kontroli, obciążeń administracyjnych oraz przewidywanego ryzyka niezgodności. Pod uwagę należy wziąć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i kosztów jednostkowych, a także formę finansowania niepowiązanego z kosztami, o którym mowa w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego.
- (13) Ogólnym celem programu jest zwiększenie spójności, konkurencyjności, wydajności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Dlatego też powinien on zapewniać zachęty finansowe do podejmowania działań odpowiadających na wyzwania o charakterze

²⁰Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady i Europejskiego Banku Centralnego, „Nowe instrumenty budżetowe na rzecz stabilnej strefy euro osadzone w ramach prawnych Unii”, COM(2017) 822 final.

strukturalnym i pomagać wzmacniać zdolności administracyjne państw członkowskich w zakresie ich instytucji oraz sektorów gospodarczych i społecznych.

- (14) Cele szczegółowe powinny być określone dla każdego instrumentu wchodzącego w skład programu. W przypadku narzędzia realizacji reform powinny one polegać na osiągnięciu określonych celów pośrednich i końcowych na drodze do wprowadzenia w życie zobowiązań do reform. Ich osiągnięcie powoduje uruchomienie zachęt finansowych. W przypadku instrumentu wsparcia technicznego powinny one wspierać organy krajowe w ich działaniach w zakresie opracowywania i wdrażania reform, poprzez uwzględnianie dobrych praktyk i wniosków zgromadzonych przez inne państwa członkowskie. Cele te powinny być realizowane we wszystkich państwach członkowskich w ramach tych dwóch instrumentów oraz – w kontekście instrumentu wsparcia konwergencji – przez państwa członkowskie, których walutą nie jest euro, a które podjęły wyraźne działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie.
- (15) W celu zapewnienia, aby reformy wspierane w ramach programu dotyczyły wszystkich najważniejszych obszarów gospodarczych i społecznych, wsparcie finansowe i wsparcie techniczne udzielane przez Komisję – na wniosek państwa członkowskiego – powinno obejmować szeroki zakres polityk, w tym związanych z zarządzaniem finansami i aktywami publicznymi, reformami instytucjonalnymi i administracyjnymi, otoczeniem biznesowym, sektorem finansowym, rynkami produktów i usług, rynkami pracy, kształceniem i szkoleniem, zrównoważonym rozwojem, zdrowiem publicznym i dobrobytem społecznym.
- (16) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na program, które stanowią główną kwotę odniesienia w rozumieniu Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami²¹ dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej. Dla każdego z trzech instrumentów programu należy określić odpowiednią indykatywną alokację z całkowitej kwoty budżetu, której wysokość powinna odpowiadać ich celom ogólnym i szczegółowym oraz związanym z nimi potrzebom.
- (17) W celu zaspokojenia dodatkowych potrzeb w ramach programu państwa członkowskie powinny mieć możliwość przesuwania do budżetu programu zaprogramowanych środków według metody zarządzania dzielonego w ramach funduszy unijnych, zgodnie z odpowiednią procedurą. Przesunięte środki powinny być wdrażane zgodnie z zasadami niniejszego programu i wykorzystywane na rzecz zainteresowanego państwa członkowskiego.
- (18) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, niniejszy program przyczyni się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia celu ogólnego, w ramach którego wydatki na realizację celów klimatycznych w budżecie UE mają sięgnąć 25 %. Stosowne działania zostaną określone podczas opracowania i wdrażania programu i ponownie ocenione w kontekście odpowiednich ocen i przeglądów.

²¹Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1–14).

- (19) W przypadku narzędzia realizacji reform konieczne jest określenie rodzajów reform, które powinny kwalifikować się do wsparcia finansowego. Aby zapewnić ich wkład w realizację celów programu, kwalifikujące się reformy powinny odpowiadać na wyzwania wskazane w kontekście europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej, w tym w zaleceniach dla poszczególnych krajów.
- (20) Aby stworzyć poważną zachętę dla państw członkowskich do przeprowadzania reform strukturalnych, należy określić maksymalny wkład finansowy, który będzie dostępny dla tych państw w ramach instrumentu na każdym etapie procesu alokacji i na każde wezwanie. Ten maksymalny wkład należy obliczać na podstawie liczby ludności państw członkowskich. Aby zachęty finansowe rozkładały się na cały okres stosowania programu, środki finansowe powinny być przydzielane państwom członkowskim etapowo. Podczas pierwszego dwudziestomiesięcznego etapu państwom członkowskim powinna być udostępniana połowa (11 000 000 000 EUR) całkowitej puli środków finansowych narzędzia realizacji reform; po przedstawieniu projektu zobowiązań do reform państwa członkowskie będą mogły otrzymać kwotę nieprzekraczającą ich maksymalnego przydziału.
- (21) W celu zapewnienia przejrzystości i efektywności podczas kolejnego etapu, trwającego do końca programu, Komisja powinna przeprowadzać w określonych odstępach czasu wezwania, aby przydzielić pozostałą połowę (11 000 000 000 EUR) całkowitej puli środków finansowych instrumentu oraz niewykorzystane kwoty z poprzedniego etapu. W tym celu należy stosować nieskomplikowane procedury. W ramach każdego wezwania Komisja powinna wzywać do przedkładania projektów reform wszystkie państwa członkowskie jednocześnie; na podstawie tych projektów reform państwa członkowskie będą mogły otrzymać swój maksymalny wkład finansowy. W celu zapewnienia przejrzystości pierwsze wezwanie Komisji w ramach drugiego etapu powinno dotyczyć pozostałej kwoty stanowiącej połowę całkowitej puli środków finansowych instrumentu (11 000 000 000 EUR). Komisja powinna przeprowadzać kolejne wezwania tylko w przypadku, gdy całkowita pula środków finansowych nie została w pełni wykorzystana. Komisja będzie przyjmować i publikować orientacyjny kalendarz przyszłych wezwań, które będą organizowane, podając przy każdym wezwaniu informację o wysokości kwoty pozostałej z całkowitej puli środków finansowych, która jest dostępna w ramach danego wezwania.
- (22) Konieczne jest określenie procedury dotyczącej składania projektów zobowiązań do reform przez państwa członkowskie oraz treści tych projektów. W celu usprawnienia procedur państwo członkowskie powinno przedstawiać projekt zobowiązań do reform wraz ze swoim krajowym programem reform, ale w formie odrębnego załącznika, który może być również dostarczony w innym terminie. Uczestnictwo w programie jest wprawdzie dobrowolne, ale państwa członkowskie, w których występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej, należy szczególnie zachęcać do zgłaszania w ramach narzędzia realizacji reform projektów działań, które rozwiążą problemy będące źródłem takich nadmiernych zakłóceń.
- (23) Aby zapewnić poczucie odpowiedzialności za reformy i skupić się na istotnych reformach, państwa członkowskie powinny wskazać zobowiązania do reform odpowiadających na wyzwania określone w kontekście europejskiego semestru (w tym w zaleceniach dla poszczególnych krajów) i zaproponować szczegółowy pakiet środków służących wdrożeniu tych reform, wskazując odpowiednie cele pośrednie i końcowe oraz harmonogram wdrażania nieprzekraczający trzech lat. W trakcie całego procesu należy dążyć do ścisłej współpracy między Komisją a państwami członkowskimi i ją osiągnąć.

- (24) Komisja powinna oceniać charakter i znaczenie zobowiązań do reform proponowanych przez państwa członkowskie oraz ustalać przydzieloną kwotę na podstawie przejrzystych kryteriów. W tym celu Komisja powinna uwzględnić informacje merytoryczne przedstawione przez państwa członkowskie i ocenić, czy zobowiązania do reform proponowane przez państwa członkowskie są w stanie skutecznie odpowiedzieć na wyzwania wskazane w kontekście europejskiego semestru, czy stanowią one kompleksowy pakiet reform, zwiększają wydajność i odporność gospodarki krajowej oraz czy ich wdrożenie wywrze w państwie członkowskim trwały wpływ, w stosownych przypadkach przez wzmocnienie jego zdolności instytucjonalnych i administracyjnych. Komisja powinna ocenić, czy ustalenia krajowe zaproponowane przez państwa członkowskie, w tym proponowane cele pośrednie i końcowe oraz powiązane z nimi wskaźniki, są w stanie zapewnić skuteczne wprowadzenie w życie zobowiązań do reform w okresie nieprzekraczającym trzech lat.
- (25) Należy określić odpowiednie wytyczne w formie załącznika do rozporządzenia, aby służyły Komisji, wraz z rozporządzeniem, jako podstawa do przejrzystej i sprawiedliwej oceny projektów zobowiązań do reform przedstawionych przez państwa członkowskie oraz do określenia wkładu finansowego, zgodnie z celami i wszelkimi innymi odpowiednimi wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. W celu zapewnienia przejrzystości i efektywności należy ustanowić system ocen ratingowych na potrzeby ewaluacji projektów zobowiązań do reform.
- (26) Aby zwiększyć jakość przygotowywanych projektów zobowiązań do reform i pomóc Komisji w ocenie projektów zobowiązań do reform przedstawianych przez państwa członkowskie oraz w ocenie stopnia ich realizacji, należy ustanowić przepisy dotyczące korzystania z doradztwa wzajemnego i doradztwa eksperckiego. Ponadto Komitet Polityki Gospodarczej zajmujący się w Radzie europejskim semestrem powinien mieć możliwość – w stosownych przypadkach po skonsultowaniu się z odpowiednimi komitetami określonymi w Traktacie – wydania opinii na temat projektów zobowiązań do reform przedstawionych przez państwa członkowskie. Aby uprościć procedurę, sprawozdania państw członkowskich na temat postępów w realizacji zobowiązań do reform powinny być składane w ramach europejskiego semestru.
- (27) W tym samym celu wkład finansowy powinien być obliczany na podstawie prostych kryteriów. Wkład finansowy powinien być przydzielany w pełnej wysokości maksymalnej indykatywnej kwoty, jeżeli zobowiązania do reform proponowane przez państwo członkowskie spełniają w pełni kryteria oceny, albo w wysokości połowy maksymalnej indykatywnej kwoty, jeżeli zobowiązania do reform proponowane przez państwo członkowskie spełniają te kryteria tylko w zadowalający sposób. Państwo członkowskie nie powinno otrzymać żadnego wkładu finansowego, jeżeli projekt zobowiązań do reform nie spełnia w zadowalający sposób kryteriów oceny.
- (28) Aby zobowiązania do reform były stabilne, państwa członkowskie powinny mieć możliwość ich zmiany tylko jednokrotnie podczas okresu wdrażania, gdy obiektywne okoliczności uzasadniają taką zmianę.
- (29) W celu zapewnienia przejrzystości zobowiązania do reform przyjęte przez Komisję należy przekazać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, a w stosownych przypadkach Komisja powinna prowadzić działania informacyjne.
- (30) W interesie efektywności i uproszczenia zarządzania finansami instrumentu, wsparcie finansowe Unii na rzecz zobowiązań do reform powinno mieć postać wkładu

finansowego niepowiązanego z kosztami, o którym mowa w art. 121 ust. 1 lit. e) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) RRRR/XX²² („rozporządzenie finansowe”), w ramach zarządzania bezpośredniego.

- (31) W celu należytego zarządzania finansami należy określić szczegółowe przepisy dotyczące zobowiązań budżetowych, płatności, a także zawieszania, anulowania oraz odzyskiwania środków. Warunkiem dokonania płatności powinna być pozytywna ocena Komisji w sprawie realizacji zobowiązań do reform przez państwo członkowskie. Powinna istnieć możliwość zawieszenia i anulowania wkładu finansowego w przypadku, gdy państwo członkowskie nie wdrożyło w zadowalający sposób zobowiązań do reform. Aby zapewnić trwałe wpływy reform po ich wdrożeniu, należy określić rozsądny okres, jaki musi upłynąć od wypłaty wkładu finansowego, aby reformy można było uznać za trwałe. Jako rozsądny minimalny okres należy przyjąć pięć lat. Należy ustanowić odpowiednie procedury kontrybucyjności w celu zapewnienia poszanowania prawa państw członkowskich do przedstawienia uwag w związku z decyzją Komisji dotyczącą zawieszenia, anulowania lub odzyskania wypłaconych kwot.
- (32) Jeżeli chodzi o instrument wsparcia technicznego, państwa członkowskie korzystały w coraz większym stopniu ze wsparcia technicznego w ramach programu wspierania reform strukturalnych – pierwotne szacunki dotyczące jego wykorzystania zostały przewyższone. Niemal wszystkie państwa członkowskie wystąpiły z wnioskami o wsparcie w ramach programu wspierania reform strukturalnych, a ich wnioski dotyczyły wszystkich obszarów polityki objętych tym programem. Z tego względu należy utrzymać główne cechy programu wspierania reform strukturalnych, w tym działania kwalifikujące się do finansowania w ramach instrumentu wsparcia technicznego.
- (33) Instrument wsparcia technicznego w ramach programu powinien w dalszym ciągu wspierać wdrażanie reform podejmowanych z inicjatywy państw członkowskich, reform w kontekście procesów zarządzania gospodarczego lub działań związanych z wdrażaniem prawodawstwa unijnego, a także reform związanych z wdrażaniem programu dostosowań gospodarczych. Powinien on również zapewniać wsparcie techniczne na potrzeby przygotowywania i realizacji reform podejmowanych w ramach innych instrumentów programu.
- (34) Zgodnie z przepisami i praktykami już istniejącymi dla programu wspierania reform strukturalnych, należy ustalić nieskomplikowaną procedurę składania wniosków o wsparcie techniczne. Należy określić odpowiednie kryteria na potrzeby analizy wniosków składanych przez państwa członkowskie, z poszanowaniem nadrzędnych zasad równego traktowania, należytego zarządzania finansami i przejrzystości. Kryteria te powinny uwzględniać pilny charakter, dotkliwość i skalę problemów, a także potrzeby w zakresie wsparcia wskazane w odniesieniu do obszarów polityki, które będą korzystać ze wsparcia technicznego.
- (35) Należy również określić zakres współpracy i treść planów wsparcia wyszczególniających środki wsparcia technicznego na rzecz państw członkowskich. Planowane środki wsparcia technicznego i szacunkowa wysokość związanego z nim całkowitego wkładu finansowego powinny w związku z tym uwzględniać działania i środki finansowane z funduszy lub programów unijnych.

²²

Dz.U. C z , s. .

- (36) W celu zapewnienia rozliczalności, przejrzystości i widoczności działania Unii – z zastrzeżeniem pewnych warunków odnoszących się do danych szczególnie chronionych – plany współpracy i wsparcia należy przekazywać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, a w stosownych przypadkach Komisja powinna prowadzić działania informacyjne.
- (37) Należy określić przepisy dotyczące wdrażania instrumentu wsparcia technicznego, w szczególności trybów zarządzania, form finansowania środków wsparcia technicznego oraz treści programów prac, które powinny być przyjmowane w drodze aktów wykonawczych. W świetle dużego znaczenia, jakie ma utrzymanie wysiłków państw członkowskich w zakresie wdrażania reform, w przypadku dotacji należy dopuścić stopę współfinansowania do wysokości 100 % kosztów kwalifikowalnych. Aby umożliwić szybkie uruchomienie wsparcia technicznego w nagłych przypadkach, należy przewidzieć możliwość przyjęcia środków szczególnych obowiązujących przez ograniczony okres. Na cele takich środków szczególnych należy przeznaczyć pewną kwotę budżetu w ramach programu prac dla instrumentu wsparcia technicznego.
- (38) Instrument wsparcia konwergencji powinien mieć na celu udzielanie zarówno wsparcia finansowego, jak i technicznego (obok pomocy już dostępnej w ramach dwóch pozostałych instrumentów programu) na rzecz państw członkowskich, których walutą nie jest euro i które podjęły wyraźne działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie, aby pomóc im w przygotowaniach do członkostwa w strefie euro. W związku z tym „wyraźne działania” powinno stanowić wystosowanie oficjalnego pisma do Komisji, w którym rząd zainteresowanego państwa członkowskiego zobowiązuje się wyraźnie do przystąpienia do strefy euro w określonych, rozsądnych ramach czasowych oraz przedstawia – w porozumieniu z Komisją – wiarygodny plan działania, wraz z harmonogramem jego realizacji, mający na celu wdrożenie konkretnych środków przygotowujących to państwo członkowskie do udanego członkostwa w strefie euro, w tym działań zapewniających pełne dostosowanie ustawodawstwa krajowego do wymogów przewidzianych w prawie UE (w tym unii bankowej).
- (39) Instrument ten powinien składać się z dwóch różnych komponentów mających na celu zwiększenie zachęt finansowych dla państw członkowskich, które rozpoczynają i kończą reformy strukturalne mające znaczenie dla przystąpienia do strefy euro, oraz zapewnienie dodatkowego i ukierunkowanego wsparcia technicznego na potrzeby opracowywania i wdrażania takich reform.
- (40) W interesie spójności i prostoty, w odniesieniu do wsparcia finansowego i technicznego dostarczanego w ramach instrumentu wsparcia konwergencji powinno się stosować takie same przepisy i taki sam proces realizacji, jak w przypadku innych instrumentów objętych programem. Przepisy dotyczące narzędzia realizacji reform oraz instrumentu wsparcia technicznego w ramach programu powinny mieć zatem zastosowanie także do odpowiednich komponentów instrumentu wsparcia konwergencji; w odniesieniu do tych ostatnich należy też ustanowić pewne szczegółowe przepisy uzupełniające.
- (41) Jeżeli chodzi o kwalifikowalność reform i działań, należy ustanowić pewne dodatkowe reguły dotyczące określania maksymalnej indykatywnej alokacji oraz projektów zobowiązań do reform, wniosków o wsparcie techniczne i związanych z nimi procesów oceny. W szczególności, w ramach wsparcia finansowego z instrumentu wsparcia konwergencji powinien być dostępny do przydzielenia kwalifikującym się państwom członkowskim dodatkowy wkład finansowy przewyższający wysokość

wkładu finansowego w ramach narzędzia realizacji reform, który to dodatkowy wkład powinien być przyznawany za podjęcie dodatkowych reform.

- (42) Aby zapewnić skuteczną i spójną alokację środków z budżetu unijnego i poszanowanie zasady należytego zarządzania finansami, działania w ramach programu powinny być spójne i komplementarne z bieżącymi programami unijnymi, przy jednoczesnym unikaniu podwójnego finansowania tego samego wydatku. W szczególności Komisja i państwa członkowskie powinny zapewnić, na wszystkich etapach procesu, efektywną koordynację w celu zachowania spójności, komplementarności i synergii różnych źródeł finansowania, w tym pomocy technicznej.
- (43) Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego na rzecz lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. zachodzi potrzeba oceny niniejszego programu w oparciu o informacje zgromadzone w kontekście konkretnych wymogów dotyczących monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. Wymogi te powinny, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę oceny oddziaływania programu w terenie.
- (44) Należy przeprowadzić niezależny przegląd śródkresowy pod kątem osiągnięcia celów programu, skuteczności wykorzystania środków przewidzianych w jego ramach i jego wartości dodanej. Ponadto w niezależnej ocenie *ex post* należy uwzględnić długofalowe skutki programu.
- (45) Należy określić zobowiązania do reform, które mają zrealizować państwa członkowskie, wkład finansowy z budżetu przydzielony tym państwom oraz programy prac dotyczące wdrażania wsparcia technicznego. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze.
- (46) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepisy te, ustanowione rozporządzeniem finansowym, określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skutecznego unijnego finansowania.
- (47) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013²³, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2988/95²⁴, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2185/96²⁵ i rozporządzeniem

²³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

²⁴ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

Rady (UE) 2017/1939²⁶ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i dochodzenia, a także odzyskiwania środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne przestępstwa naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371²⁷. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi, EPPO i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu oraz zapewniają, aby wszelkie strony trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały równoważne prawa Komisji, OLAF-owi, EPPO i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu.

- (48) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez same państwa członkowskie, lecz możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (49) Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć wpływu na kontynuację i modyfikację środków wsparcia zatwierdzonych przez Komisję na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/825 lub jakiegokolwiek innego aktu prawnego Unii mającego zastosowanie do tej pomocy do dnia 31 grudnia 2020 r. Środki zatwierdzone na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/825 powinny zatem pozostać w mocy. W tym celu należy również określić przepis przejściowy,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

²⁵ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

²⁶ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

²⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1 *Przedmiot*

Niniejsze rozporządzenie ustanawia Program wspierania reform („program”).

Określa ono cele programu, budżet na lata 2021–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2 *Definicje*

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1. „wsparcie techniczne” oznacza środki, które pomagają państwom członkowskim wdrażać reformy strukturalne o charakterze instytucjonalnym i administracyjnym oraz pobudzających wzrost gospodarczy, w tym środki pomagające państwom członkowskim, których walutą nie jest euro, w przygotowaniach do członkostwa w strefie euro;
2. „wsparcie finansowe” oznacza wkład finansowy na rzecz państwa członkowskiego przeznaczony na wdrożenie reform strukturalnych wskazanych w kontekście europejskiego semestru, zgodnie z art. 2-a rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97²⁸, oraz na wdrożenie reform, które są istotne dla przygotowania się do członkostwa w strefie euro;
3. „organ krajowy” oznacza organ publiczny lub organy publiczne na szczeblu instytucji rządowych, w tym na poziomie regionalnym i lokalnym[, jak również organizacje w państwie członkowskim w rozumieniu [art. 2 pkt 42] rozporządzenia finansowego, współpracujące w duchu partnerstwa zgodnie z ramami prawnymi i instytucjonalnymi państw członkowskich;
4. „fundusze unijne” oznaczają fundusze objęte rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) RRRR/XX [nowym RWP]²⁹;
5. „organizacja międzynarodowa” oznacza organizację w rozumieniu art. 156 rozporządzenia finansowego, a także organizacje zrównane z taką organizacją międzynarodową zgodnie z tym artykułem; oraz
6. „kwalifikujące się państwo członkowskie” oznacza – w ramach instrumentu wsparcia konwergencji – państwo członkowskie, którego walutą nie jest euro i które podjęło wyraźne działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie, w ramach przygotowań do przystąpienia do strefy euro. Wyraźne działania stanowi wystosowanie oficjalnego pisma do Komisji, w którym rząd zainteresowanego państwa członkowskiego zobowiązuje się wyraźnie do przystąpienia do strefy euro w określonych, rozsądnych ramach czasowych oraz przedstawia – w porozumieniu z Komisją – wiarygodny plan działania, wraz z harmonogramem jego realizacji,

²⁸Rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1).

²⁹Dz.U. C z, s. .

mający na celu wdrożenie konkretnych środków przygotowujących to państwo członkowskie do udanego członkostwa w strefie euro, w tym działań zapewniających pełne dostosowanie ustawodawstwa krajowego do wymogów przewidzianych w prawie UE (w tym unii bankowej).

Artykuł 3 *Struktura programu*

Program składa się z następujących instrumentów:

- a) narzędzia realizacji reform;
- b) instrumentu wsparcia technicznego; oraz
- c) instrumentu wsparcia konwergencji, pomagającego w przygotowaniach do członkostwa w strefie euro.

Artykuł 4 *Ogólne cele*

Program wspiera następujące cele ogólne we wszystkich państwach członkowskich:

- a) pomoc w sprostaniu wyzwaniom o charakterze strukturalnym, jakie państwa członkowskie napotykają w toku reform krajowych mających na celu poprawę wydajności ich gospodarek oraz odporności struktur gospodarczych i społecznych, przyczyniając się w ten sposób do spójności, konkurencyjności, wydajności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia; oraz
- b) pomoc we wzmacnianiu zdolności administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wyzwań, przed którymi stają instytucje, sprawujący rządy, administracja publiczna oraz sektory gospodarczy i społeczny.

Artykuł 5 *Cele szczegółowe*

- 1. Aby osiągnąć cele ogólne określone w art. 4, program przewiduje cele szczegółowe, do których osiągnięcia należy dążyć w ścisłej współpracy z zainteresowanymi państwami członkowskimi.
- 2. Program ma następujące cele szczegółowe:
 - a) w przypadku narzędzia realizacji reform – program dostarcza państwom członkowskim zachęty finansowe do osiągania celów pośrednich i końcowych reform strukturalnych, które to cele są określone w zobowiązaniach do reform uzgodnionych pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją;
 - b) w przypadku instrumentu wsparcia technicznego – program wspiera wysiłki organów krajowych mające na celu poprawę ich zdolności administracyjnych w zakresie planowania, opracowywania i wdrażania reform, w tym przez wymianę dobrych praktyk, odpowiednich procesów i metod oraz bardziej efektywne i skuteczne zarządzanie zasobami ludzkimi;
 - c) w przypadku instrumentu wsparcia konwergencji, pomagającego w przygotowaniach do członkostwa w strefie euro – program:
 - (i) dostarcza zachęty finansowe kwalifikującym się państwom członkowskim, aby pomóc im w osiągnięciu celów pośrednich i końcowych reform

istotnych dla ich przygotowania do członkostwa w strefie euro, które to cele są określone w zobowiązaniach do reform uzgodnionych pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją; oraz

- (ii) wspiera wysiłki organów krajowych kwalifikujących się państw członkowskich mające na celu poprawę ich zdolności administracyjnych w zakresie planowania, opracowywania i wdrażania reform istotnych dla ich przygotowań do członkostwa w strefie euro, w tym przez wymianę dobrych praktyk, odpowiednich procesów i metod oraz bardziej efektywne i skuteczne zarządzanie zasobami ludzkimi.

Artykuł 6 *Zakres*

Cele ogólne i szczegółowe określone w art. 4 i 5 odnoszą się do obszarów polityki związanych ze spójnością, konkurencyjnością, wydajnością, badaniami naukowymi i innowacjami, inteligentnym, zrównoważonym wzrostem gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu, miejscami pracy i inwestycjami; w szczególności są to:

- a) zarządzanie finansami i aktywami publicznymi, proces budżetowy, zarządzanie zadłużeniem i administracja skarbową, a także polityka mająca na celu zwalczanie uchylania się od opodatkowania;
- b) reforma instytucjonalna oraz skuteczne i ukierunkowane na usługi funkcjonowanie administracji publicznej i e-administracji, w tym – w stosownych przypadkach – poprzez uproszczenie przepisów, faktyczną praworządność, reformy wymiaru sprawiedliwości i skuteczniejsze zwalczanie nadużyć finansowych, korupcji i prania pieniędzy;
- c) otoczenie biznesowe (w tym małych i średnich przedsiębiorstwach), reindustrializacja, rozwój sektora prywatnego, rynek produktowy i rynek usług, inwestycje, publiczny udział w przedsiębiorstwach, procesy prywatyzacyjne, handel i bezpośrednie inwestycje zagraniczne, konkurencja i zamówienia publiczne, zrównoważony rozwój sektorowy oraz wspieranie badań naukowych i innowacji oraz cyfryzacji;
- d) kształcenie i szkolenie, polityki dotyczące rynku pracy, w tym dialogu społecznego, w celu tworzenia miejsc pracy, umiejętności cyfrowe, walka z ubóstwem, propagowanie włączenia społecznego, system zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej, system zdrowia publicznego i opieki zdrowotnej, a także spójność i polityki w zakresie azylu, migracji i ochrony granic;
- e) polityki dotyczące wdrażania działań na rzecz klimatu, mobilności, propagowania efektywności energetycznej i zasobooszczędności, odnawialnych źródeł energii, osiągnięcia dywersyfikacji źródeł energii i zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, a także dotyczące sektora rolnictwa, rybołówstwa i zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich; oraz
- f) polityki dotyczące sektora finansowego, w tym propagowanie wiedzy finansowej, stabilność finansowa, dostęp do finansowania i kredytowanie gospodarki realnej; a także opracowywanie, przekazywanie i monitorowanie jakości danych i statystyk oraz sprawozdawczość w zakresie tych danych i statystyk.

Artykuł 7
Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację programu na lata 2021–2027 wynosi 25 000 000 000 EUR w cenach bieżących.
2. Szacunkowy podział kwoty, o której mowa w ust. 1, jest następujący:
 - a) do 22 000 000 000 EUR na narzędzie realizacji reform;
 - b) do 840 000 000 EUR na instrument wsparcia technicznego;
 - c) do 2 160 000 000 EUR na instrument wsparcia konwergencji, w tym:
 - (i) do 2 000 000 000 EUR na wsparcie finansowe; oraz
 - (ii) do 160 000 000 EUR na wsparcie techniczne.

W przypadku gdy do dnia 31 grudnia 2023 r. państwo członkowskie nienależące do strefy euro nie podejmie w ramach instrumentu wsparcia konwergencji wyraźnych działań zmierzających do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie, maksymalna kwota dostępna dla tego państwa członkowskiego w ramach wsparcia finansowego z instrumentu wsparcia konwergencji zgodnie z art. 26 jest przesuwana do narzędzia realizacji reform, o którym mowa w lit. a) pierwszego akapitu niniejszego ustępu. Komisja przyjmuje decyzję w tej sprawie po umożliwieniu państwu członkowskiemu zgłoszenia uwag w terminie dwóch miesięcy od dnia powiadomienia go o wnioskach Komisji.

3. Z puli środków finansowych przeznaczonych na program można również pokrywać wydatki związane z przygotowaniem, monitorowaniem, kontrolą, audytem i ewaluacją, niezbędnymi do zarządzania programem i osiągnięcia jego celów, w szczególności wydatki na opracowania, spotkania z ekspertami, działalność informacyjną i komunikacyjną, w tym na komunikację instytucjonalną dotyczącą priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim są one związane z celami niniejszego rozporządzenia, wydatki związane z technologiami informacyjnymi nastawionymi na przetwarzanie i wymianę informacji, w tym narzędziami informatycznymi dla przedsiębiorstw, a także wszelkie inne wydatki na pomoc techniczną i administracyjną, jakie ponosi Komisja w związku z zarządzaniem programem. Wydatki mogą obejmować również, w ramach każdego z trzech instrumentów, o których mowa w art. 3, koszty innych działań wspierających, takich jak kontrola jakości i monitorowanie w terenie projektów z zakresu wsparcia technicznego, a także koszty wzajemnego doradztwa i ekspertów związane z oceną i wdrażaniem reform strukturalnych.
4. Środki przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na ich wniosek, zostać przesunięte do programu. Komisja wykonuje te środki bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego artykułu. W miarę możliwości środki te wykorzystuje się na rzecz danego państwa członkowskiego.

ROZDZIAŁ II

Narzędzie Realizacji Reform

Artykuł 8 *Kwalifikujące się reformy*

Zgodnie z celami określonymi w art. 4 lit. a) i art. 5 ust. 2 lit. a), do otrzymania finansowania w ramach programu kwalifikują się reformy strukturalne mające na celu sprostanie wyzwaniom wskazanym w ramach europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej.

Artykuł 9 *Maksymalny wkład finansowy*

W załączniku I określono maksymalny wkład finansowy, jaki jest dostępny dla każdego państwa członkowskiego w ramach całkowitej puli środków finansowych narzędzia realizacji reform, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. a). Taki maksymalny wkład finansowy jest obliczany dla każdego państwa członkowskiego przy użyciu kryteriów i metod określonych w tym załączniku, w oparciu o liczbę ludności każdego państwa członkowskiego. Taki maksymalny wkład finansowy pozostaje dostępny do przydzielenia go każdemu państwu członkowskiemu, w części lub w całości, na każdym etapie procesu alokacji, o którym mowa w art. 10, i na każde wezwanie w ramach tego procesu.

Artykuł 10 *Proces alokacji i wezwania*

1. Proces alokacji maksymalnego wkładu finansowego, o którym mowa w art. 9, dostępnego dla każdego państwa członkowskiego, przebiega etapowo i w odpowiedzi na wezwania. Na każdym etapie i w odpowiedzi na każde wezwanie państwa członkowskie mogą wystąpić o przekazanie im pełnej kwoty nieprzekraczającej maksymalnego wkładu finansowego, o którym mowa w art. 9, na cele realizacji zobowiązań do reform przedstawionych zgodnie z art. 11.
2. Na okres dwudziestu miesięcy od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja udostępnia do przydziału kwotę 11 000 000 000 EUR, która stanowi 50 % całkowitej puli środków, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. a). Każde państwo członkowskie może wystąpić o przekazanie mu pełnej kwoty nieprzekraczającej maksymalnego wkładu finansowego, o którym mowa w art. 9, na cele realizacji zobowiązań do reform przedstawionych zgodnie z art. 11.
3. Na okres rozpoczynający się po upływie okresu, o którym mowa w ust. 2, Komisja udostępnia do przydziału kwotę 11 000 000 000 EUR, która stanowi pozostałe 50 % całkowitej puli środków narzędzia realizacji reform, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. a), oraz kwotę, która nie została przydzielona zgodnie z ust. 2, na podstawie wezwań organizowanych i publikowanych w ramach narzędzia realizacji reform. Pierwsze wezwanie dotyczy przydziału środków w wysokości 11 000 000 000 EUR.
4. Jeżeli po pierwszym wezwaniu, o którym mowa w ust. 3, dostępna całkowita pula określona w art. 7 ust. 2 lit. a) nie została w pełni przydzielona zgodnie z ust. 2 i 3, Komisja organizuje dalsze wezwania. W tym celu Komisja przyjmuje i publikuje orientacyjny kalendarz przyszłych wezwań, które będą organizowane w tym okresie,

podając przy każdym wezwaniu informację o wysokości kwoty pozostałej z całkowitej puli środków finansowych, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. a).

5. Jeżeli pozostała kwota, o której mowa w ust. 4, jest niewystarczająca, aby pokryć wkłady finansowe na rzecz państw członkowskich, które zgłosiły się w odpowiedzi na wezwanie, jak określono w art. 12, przydziały środków dla państw członkowskich, których to dotyczy, należy dostosować *pro rata* zgodnie z metodą określoną w załączniku I.

Artykuł 11

Projekt zobowiązań do reform

1. Państwo członkowskie, które chce skorzystać ze wsparcia w ramach narzędzia realizacji reform, przedkłada Komisji projekt zobowiązań do reform. Powinien on określać szczegółowo pakiet środków służących wdrażaniu reform strukturalnych w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach procedury europejskiego semestru, a także cele pośrednie i końcowe oraz harmonogram wdrażania tych reform nieprzekraczający trzech lat.
2. Projekt zobowiązań do reform jest przedstawiany przez zainteresowane państwo członkowskie wraz z krajowym programem reform, w formie odrębnego załącznika. Odrębny załącznik może być przedłożony jednocześnie z krajowym programem reform albo w innym terminie.
3. Projekt zobowiązań do reform musi być należycie umotywowany i uzasadniony. Należy w nim wskazać w szczególności następujące informacje:
 - a) charakter i znaczenie reformy strukturalnej proponowanej w kontekście wyzwań wskazanych w ramach europejskiego semestru;
 - b) skutki gospodarcze i społeczne reform, których osiągnięcie jest spodziewane w danym państwie członkowskim, oraz – w miarę możliwości – skutki uboczne w pozostałych państwach członkowskich;
 - c) środki towarzyszące, które mogą być potrzebne;
 - d) ewentualne koszty inwestycji związane z reformami, w tym informacje o istniejącym lub planowanym finansowaniu unijnym pokrywającym te koszty;
 - e) ustalenia krajowe dotyczące skutecznego wdrażania zobowiązań państw członkowskich w zakresie reform, w tym proponowanych celów pośrednich i końcowych, a także związanych z nimi wskaźników; oraz
 - f) wszelkie inne istotne informacje.
4. Komisja może zaaranżować proces wzajemnego doradztwa, aby umożliwić państwu członkowskiemu skorzystanie z doświadczeń innych państw członkowskich dotyczących przygotowywania wysokiej jakości projektów zobowiązań do reform.
5. Przy dokonywaniu oceny projektu zobowiązań do reform Komisja współpracuje ściśle z zainteresowanym państwem członkowskim. Komisja może przedstawiać uwagi lub zwracać się o dodatkowe informacje. Zainteresowane państwo członkowskie powinno przekazać Komisji żądane dodatkowe informacje i może zmienić projekt przed jego formalnym przedłożeniem, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
6. Przy ocenie projektu zobowiązań do reform oraz przy ustalaniu kwoty przydzielanej danemu państwu członkowskiemu Komisja bierze pod uwagę uzasadnienie

i informacje określone w ust. 3, które przedstawiło państwo członkowskie, oraz wszelkie inne istotne informacje.

7. Komisja ocenia charakter i znaczenie projektu zobowiązań do reform, kierując się przy tym następującymi kryteriami:

a) czy zobowiązania do reform:

(i) są w stanie skutecznie odpowiedzieć na wyzwania określone w kontekście europejskiego semestru, tj.:

- w zaleceniach dla poszczególnych krajów oraz w innych odpowiednich dokumentach formalnie przyjętych przez Komisję w ramach europejskiego semestru; lub

- w stosownych przypadkach, w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011³⁰;

(ii) stanowią kompleksowy pakiet reform;

(iii) są w stanie zwiększyć wydajność i odporność gospodarki danego państwa członkowskiego;

(iv) są w stanie wywrzeć trwały wpływ dzięki ich wdrożeniu, w stosownych przypadkach przez wzmocnienie zdolności instytucjonalnych i administracyjnych danego państwa członkowskiego; oraz

b) czy ustalenia krajowe proponowane przez zainteresowane państwa członkowskie są w stanie zapewnić skuteczne wprowadzenie w życie zobowiązań do reform w okresie nieprzekraczającym trzech lat, w tym osiągnięcie proponowanych celów pośrednich i końcowych, a także odpowiednich wskaźników.

Kryteria oceny, o których mowa w niniejszym ustępie, stosuje się zgodnie z wytycznymi określonymi w załączniku II.

8. W celu oceny projektów zobowiązań do reform przedstawionych przez państwa członkowskie Komisja może korzystać z pomocy ekspertów.
9. Komitet Polityki Gospodarczej, ustanowiony decyzją Rady 2000/604/WE w sprawie składu i Statutu Komitetu Polityki Gospodarczej³¹, może przedstawiać swoją opinię w sprawie projektów zobowiązań do reform przedstawionych przez państwa członkowskie.

Artykuł 12 *Decyzja Komisji*

1. Komisja przyjmuje decyzję w drodze aktu wykonawczego w terminie czterech miesięcy od oficjalnego przedłożenia projektu przez państwo członkowskie. W przypadku pozytywnej opinii Komisji o projekcie zobowiązań do reform przedłożonym przez państwo członkowskie decyzja powinna określać zobowiązania

³⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

³¹ Decyzja Rady z dnia 29 września 2000 r. w sprawie składu i Statutu Komitetu Polityki Gospodarczej (2000/604/WE) (Dz.U. L 257 z 11.10.2000, s. 28-31).

do reform, które mają zostać wprowadzone w życie przez to państwo, w tym cele pośrednie i końcowe, a także wkład finansowy przydzielony zgodnie z art. 10.

Wkład finansowy stanowi uzupełnienie innych środków lub operacji wspieranych z funduszy unijnych, zgodnie z art. 33.

2. Przy ustalaniu wkładu finansowego wspomnianego w ust. 1 uwzględnia się charakter i znaczenie reform proponowanych przez państwo członkowskie, które to charakter i znaczenie ocenia się na podstawie kryteriów określonych w art. 11 ust. 7, kierując się wytycznymi określonymi w załączniku II oraz następującymi kryteriami:
 - a) jeżeli projekt zobowiązań do reform przedstawiony przez dane państwo członkowskie jest w pełni zgodny z kryteriami określonymi w art. 11 ust. 7, zobowiązania do reform uznaje się za „istotne” i przydziela się państwu członkowskiemu pełną kwotę maksymalnego wkładu finansowego, o którym mowa w art. 9;
 - b) jeżeli projekt zobowiązań do reform przedstawiony przez dane państwo członkowskie jest w stopniu zadowalającym zgodny z kryteriami określonymi w art. 11 ust. 7, zobowiązania do reform uznaje się za „znaczące” i przydziela się państwu członkowskiemu połowę kwoty maksymalnego wkładu finansowego, o którym mowa w art. 9; oraz
 - c) jeżeli projekt zobowiązań przedstawiony przez dane państwo członkowskie nie jest w stopniu zadowalającym zgodny z kryteriami określonymi w art. 11 ust. 7, państwu członkowskiemu nie przydziela się wkładu finansowego.
3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, określa wkład finansowy, który jest wypłacany w jednej racie po osiągnięciu przez państwo członkowskie w zadowalający sposób wszystkich celów pośrednich i końcowych dla każdego zobowiązania dotyczącego reform.

W decyzji wskazuje się termin wprowadzenia w życie zobowiązań do reform, który nie może przypadać później niż trzy lata po przyjęciu decyzji. W decyzji określa się również: szczegółowe ustalenia i harmonogramy dotyczące wdrażania zobowiązań do reform, a także sprawozdań z postępów, które to sprawozdania dane państwo członkowskie będzie przedstawiać w ramach europejskiego semestru; odpowiednie wskaźniki dotyczące realizacji celów pośrednich i końcowych; oraz sposób zapewnienia Komisji dostępu do odpowiednich danych bazowych.
4. W przypadku negatywnej opinii Komisji o projekcie zobowiązań do reform przedłożonym przez państwo członkowskie Komisja informuje państwo członkowskie o swojej ocenie w terminie czterech miesięcy od oficjalnego przedłożenia projektu zobowiązań do reform.

Artykuł 13

Zmiany zobowiązań do reform

1. W przypadku gdy zobowiązania do reform, w tym cele pośrednie i końcowe, nie są już możliwe do osiągnięcia – całkowicie lub częściowo – z uwagi na obiektywne okoliczności, dane państwo członkowskie może przedstawić Komisji wniosek o zmianę lub zastąpienie decyzji, o której mowa w art. 12 ust. 1, opatrując go uzasadnieniem. Państwo członkowskie może zaproponować zmieniony lub nowy pakiet zobowiązań do reform.

2. Jeżeli Komisja uzna, że okoliczności, na jakie powołuje się państwo członkowskie, uzasadniają zmianę zobowiązań do reform, Komisja ocenia nowy projekt zobowiązań zgodnie z przepisami art. 11 i podejmuje nową decyzję zgodnie z art. 12 w terminie czterech miesięcy od oficjalnego przedłożenia wniosku.
3. Jeżeli Komisja uzna, że okoliczności, na jakie powołuje się państwo członkowskie, nie uzasadniają zmiany zobowiązań do reform, odrzuca wniosek w terminie czterech miesięcy od jego oficjalnego przedłożenia, po umożliwieniu państwu członkowskiemu zgłoszenia uwag w terminie jednego miesiąca od dnia powiadomienia go o wnioskach Komisji.
4. Zobowiązania do reform mogą być zmienione tylko jednokrotnie podczas okresu ich wdrażania określonego w decyzji, o której mowa w art. 12 ust. 1.

Artykuł 14

Sprawozdawczość państwa członkowskiego w ramach europejskiego semestru

Nie naruszając przepisów art. 12 ust. 3 akapit drugi, zainteresowane państwo członkowskie ma obowiązek składać regularnie sprawozdania w ramach europejskiego semestru, informując o postępach w realizacji zobowiązań do reform. Na potrzeby tego wymogu zachęca się państwa członkowskie, aby korzystały z krajowych programów reform jako narzędzia do zdawania sprawozdań z postępów w realizacji reform. Szczegółowe ustalenia i harmonogramy dotyczące sprawozdawczości oraz sposób zapewnienia Komisji dostępu do odpowiednich danych bazowych są określone w decyzji, o której mowa w art. 12 ust. 1.

Artykuł 15

Przepisy dotyczące wypłat, zawieszenia i anulowania wkładów finansowych

1. Wkład finansowy przekazywany państwu członkowskiemu w ramach narzędzia realizacji reform ma formę finansowania niepowiązanego z kosztami, o którym mowa w art. 125 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego, podlega zarządzaniu zgodnie z zasadami zarządzania bezpośredniego określonymi w tym rozporządzeniu i nie wymaga współfinansowania krajowego.
2. Decyzja, o której mowa w art. 12 ust. 1, stanowi indywidualne zobowiązanie prawne w rozumieniu rozporządzenia finansowego, które może się opierać na zobowiązaniach globalnych. Zobowiązania budżetowe można rozbić na kilka rocznych rat.
3. Wypłaty wkładu finansowego na rzecz państwa członkowskiego na podstawie niniejszego artykułu dokonuje się zgodnie ze środkami budżetowymi i pod warunkiem dostępności środków finansowych.
4. Po wywiązaniu się z zobowiązań do reform państwo członkowskie przedkłada Komisji należycie uzasadniony wniosek o wypłatę wkładu finansowego. W terminie dwóch miesięcy od daty złożenia tego wniosku Komisja ocenia, czy odpowiednie cele pośrednie i końcowe określone w decyzji, o której mowa w art. 12 ust. 1, zostały osiągnięte w zadowalający sposób. W tym celu Komisja może korzystać z pomocy odpowiednich ekspertów, o których mowa w art. 11 ust. 8.

W przypadku pozytywnego wyniku oceny dokonuje się wypłaty wkładu finansowego zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

5. Jeżeli w wyniku oceny, o której mowa w ust. 4, Komisja stwierdzi, że cele pośrednie i końcowe określone w decyzji wspomnianej w art. 12 ust. 1 nie zostały osiągnięte

w zadowalający sposób, zawiesza się wypłatę całości lub części wkładu finansowego. Zainteresowane państwo członkowskie ma możliwość zgłoszenia uwag w terminie jednego miesiąca od dnia powiadomienia go o ocenie Komisji.

Zawieszenie wypłaty zostaje zniesione po podjęciu przez państwo członkowskie niezbędnych działań, aby zapewnić zrealizowanie w zadowalającym stopniu celów pośrednich i końcowych, o których mowa w art. 12 ust. 1.

6. W drodze odstępstwa od art. 116 ust. 2 rozporządzenia finansowego termin płatności liczony jest od dnia poinformowania państwa członkowskiego o pozytywnym wyniku oceny zgodnie z ust. 4 akapit drugi albo od dnia poinformowania o cofnięciu zawieszenia zgodnie z ust. 5 akapit drugi.
7. Jeżeli dane państwo członkowskie nie podejmie koniecznych działań w terminie sześciu miesięcy od zawieszenia wypłaty, Komisja anuluje kwotę wkładu finansowego zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia finansowego, po umożliwieniu państwu członkowskiemu zgłoszenia uwag w terminie dwóch miesięcy od dnia powiadomienia go o wnioskach Komisji.
8. W przypadku nieosiągnięcia przez państwo członkowskie wymiernych postępów w realizacji odpowiednich celów pośrednich i końcowych w ciągu osiemnastu miesięcy od daty przyjęcia zobowiązań do reform ustanowionych w decyzji, o której mowa w art. 12 ust. 1, kwota wkładu finansowego zostaje anulowana zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia finansowego. „Nieosiągnięcie wymiernych postępów” oznacza, że państwo członkowskie nie wywiązało się z harmonogramu, o którym mowa w art. 12 ust. 3.

Komisja przyjmuje decyzję w sprawie anulowania wkładu po umożliwieniu państwu członkowskiemu zgłoszenia uwag w terminie dwóch miesięcy od dnia powiadomienia go o wnioskach Komisji.

Artykuł 16 *Trwałość reform*

1. Państwo członkowskie ma obowiązek zwrócić Komisji wkłady finansowe wypłacone mu na podstawie art. 15 w związku z zobowiązaniem do reform, jeżeli sytuacja w państwie członkowskim, która uzasadniała wcześniej tę wypłatę, zmieni się znacząco w okresie pięciu lat od daty płatności.
2. Następujące przypadki stanowią znaczącą zmianę sytuacji, która uzasadniała wcześniej wypłatę:
 - a) odwrócenie środków, które doprowadziły do zrealizowania zobowiązań do reform; lub
 - b) wprowadzenie nowych inicjatyw zmieniających znacząco środki, które doprowadziły do zrealizowania zobowiązań do reform.
3. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie zwrotu wkładu po umożliwieniu państwu członkowskiemu zgłoszenia uwag w terminie dwóch miesięcy od dnia powiadomienia go o wnioskach Komisji.

Artykuł 17
Informowanie Parlamentu Europejskiego i Rady oraz komunikat w sprawie zobowiązań
dotyczących reform

1. Komisja bezzwłocznie przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie zobowiązania do reform, o których mowa w art. 12.
2. O ile zainteresowane państwo członkowskie udzieliło na to zgody, Komisja może prowadzić działania komunikacyjne, aby zapewnić widoczność finansowania Unii na cele środków wsparcia finansowego związanych z pakietem zobowiązań do reform.

ROZDZIAŁ III

Instrument wsparcia technicznego

Artykuł 18
Działanie kwalifikujące się do otrzymania wsparcia technicznego

Zgodnie z celami określonymi w art. 4 lit. b) i art. 5 ust. 2 lit. b) w ramach instrumentu wsparcia technicznego finansowane są w szczególności następujące rodzaje działań:

- a) pozyskiwanie wiedzy specjalistycznej związanej z doradztwem politycznym, przemianami politycznymi, formułowaniem strategii i planów reform oraz z reformami ustawodawczymi, instytucjonalnymi, strukturalnymi i administracyjnymi;
- b) zapewnienie, w krótkich i długich okresach, usług ekspertów, w tym wewnątrz organizacji, polegających na wykonaniu zadań w określonych dziedzinach lub na przeprowadzeniu działań operacyjnych, w stosownych przypadkach obejmujących tłumaczenie ustne, tłumaczenie pisemne i wsparcie na potrzeby współpracy, wsparcie administracyjne i udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia;
- c) budowanie zdolności instytucjonalnej, administracyjnej i sektorowej oraz powiązane działania wspierające, na wszystkich szczeblach sprawowania rządów, przyczyniające się również w odpowiednich przypadkach do wzmocnienia pozycji społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności:
 - (i) seminaria, konferencje i warsztaty;
 - (ii) wizyty robocze w stosownych państwach członkowskich lub państwach trzecich umożliwiające urzędnikom nabywanie lub zwiększanie wiedzy specjalistycznej lub wiedzy na temat określonych spraw; oraz
 - (iii) działania szkoleniowe i rozwijanie modułów szkoleniowych online lub innych modułów szkoleniowych na potrzeby wspierania niezbędnych profesjonalnych umiejętności i wiedzy związanych z odpowiednimi reformami;
- d) gromadzenie danych i statystyk, opracowywanie wspólnych metod i, w odpowiednich przypadkach, wskaźników lub wartości referencyjnych;
- e) organizacja lokalnego wsparcia operacyjnego w obszarach takich jak azyl, migracja i kontrola graniczna;

- f) budowanie potencjału informatycznego, w tym wiedza specjalistyczna związana z rozwojem, utrzymaniem, eksploatacją i kontrolą jakości infrastruktury IT oraz aplikacji niezbędnych do wdrożenia odpowiednich reform, a także wiedza specjalistyczna związana z programami ukierunkowanymi na cyfryzację usług publicznych;
- g) studia, badania, analizy i ankiety, ewaluacje i oceny skutków a także sporządzanie i publikowanie przewodników, sprawozdań i materiałów edukacyjnych;
- h) projekty w zakresie komunikacji dotyczącej nauki, współpracy, podnoszenia świadomości, rozpowszechniania informacji oraz wymiany dobrych praktyk; organizowanie kampanii informacyjnych i podnoszących świadomość, kampanii medialnych i wydarzeń, w tym komunikacji instytucjonalnej i, w stosownych przypadkach, komunikacji za pośrednictwem sieci społecznościowych; oraz
- i) opracowywanie i publikowanie materiałów służących rozpowszechnianiu informacji o programie oraz jego wyników, w tym przez tworzenie, eksploatację i utrzymanie systemów i narzędzi wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.

Artykuł 19

Wniosek o wsparcie techniczne

1. Państwo członkowskie, które chciałoby skorzystać ze wsparcia technicznego w ramach tego instrumentu, składa wniosek o wsparcie techniczne skierowany do Komisji, określając obszary polityki i priorytety wsparcia w ramach programu, o których mowa w art. 6. Komisja organizuje wezwania w ramach instrumentu wsparcia technicznego, w których wskazuje odpowiednie terminy składania wniosków. Komisja może przedstawić wytyczne dotyczące głównych elementów ujmowanych we wniosku o udzielenie wsparcia.
2. Państwa członkowskie mogą złożyć wniosek o wsparcie techniczne w następujących okolicznościach związanych z:
 - a) wdrażaniem przez państwa członkowskie reform podjętych z ich własnej inicjatywy, zwłaszcza mających na celu osiągnięcie zrównoważonego wzrostu gospodarczego i tworzenie miejsc pracy;
 - b) wdrażaniem programów dostosowań gospodarczych dla państw członkowskich, które otrzymują pomoc finansową Unii na podstawie obowiązujących instrumentów, w szczególności zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013³² w przypadku państw członkowskich, których walutą jest euro, oraz rozporządzeniem Rady (WE) nr 332/2002³³ w przypadku państw członkowskich, których walutą nie jest euro;
 - c) wdrażaniem pobudzających wzrost gospodarczy reform w kontekście procesów zarządzania gospodarczego, w szczególności zaleceń dla

³²Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 1).

³³Rozporządzenie Rady (WE) nr 332/2002 z dnia 18 lutego 2002 r. ustanawiające instrument średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich (Dz.U. L 53 z 23.2.2002, s. 1).

poszczególnych krajów wydanych w ramach europejskiego semestru lub działań związanych z wdrażaniem prawa Unii;

- d) przygotowaniem projektu zobowiązań do reform i wprowadzaniem w życie zobowiązań do reform podjętych przez państwa członkowskie;
- e) wdrażaniem reform, które są istotne dla przygotowań do uczestnictwa w strefie euro państw członkowskich, których walutą nie jest euro i które podjęły wyraźne działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie.

3. Ze względu na zasady przejrzystości, równego traktowania i należytego zarządzania finansami, oraz w następstwie dialogu z państwem członkowskim, w tym w kontekście europejskiego semestru, Komisja analizuje wnioski o wsparcie, o których mowa w ust. 1, pod względem stopnia pilności zidentyfikowanych problemów, ich zakresu i wagi, wsparcia potrzebnego w odniesieniu do danych dziedzin polityki, analizy wskaźników społeczno-gospodarczych oraz ogólnej zdolności administracyjnej państwa członkowskiego.

W oparciu o tę analizę oraz uwzględniając istniejące działania i środki finansowane z funduszy unijnych lub innych programów unijnych, Komisja uzgadnia z danym państwem członkowskim obszary priorytetowe wymagające wsparcia, cele, orientacyjny harmonogram, zakres środków wsparcia, które zostaną zastosowane, oraz szacunkową wysokość całkowitego wkładu finansowego na potrzeby tego wsparcia technicznego, które to elementy zostaną ujęte w planie współpracy i wsparcia.

4. Plan współpracy i wsparcia, o którym mowa w ust. 3, określa – oddzielnie od pozostałego wsparcia technicznego – środki związane z przygotowaniem do członkostwa w strefie euro zgodnie z art. 32. W planie tym wskazuje się również oddzielnie środki związane z zobowiązaniami do reform podjętymi przez państwa członkowskie zgodnie z art. 13 i 29.

Artykuł 20

Informowanie Parlamentu Europejskiego i Rady oraz komunikat w sprawie planów współpracy i wsparcia

- 1. Pod warunkiem zgody zainteresowanego państwa członkowskiego, Komisja bezzwłocznie przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie plan współpracy i wsparcia. Zainteresowane państwo członkowskie może odmówić takiej zgody w przypadku informacji szczególnie chronionych lub poufnych, których ujawnienie mogłoby zagrozić interesom publicznym państwa członkowskiego.
- 2. Niezależnie od ust. 1, Komisja przedkłada plan współpracy i wsparcia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w następujących okolicznościach:
 - a) jak tylko zainteresowane państwo członkowskie usunie wszystkie informacje szczególnie chronione lub poufne, których ujawnienie mogłoby zagrozić jego interesom publicznym;
 - b) po upływie rozsądnego terminu, kiedy ujawnienie odpowiednich informacji nie zaszkodzi wdrażaniu środków wsparcia w ramach programu, a w każdym przypadku nie później niż dwa miesiące po realizacji takich środków w ramach planu współpracy i wsparcia.

3. Komisja może prowadzić działania komunikacyjne, aby zapewnić widoczność finansowania Unii na cele środków wsparcia przewidzianych w planach współpracy i wsparcia.

Artykuł 21

Inne wkłady finansowe w instrument wsparcia technicznego

1. Oprócz puli środków finansowych określonej w art. 7 ust. 2 lit. b) i lit. c) ppkt (ii) budżet na wsparcie techniczne w ramach programu może być również finansowany z dodatkowych, dobrowolnych wkładów państw członkowskich.
2. Dodatkowe dobrowolne wkłady, o których mowa w ust. 1, mogą składać się z wkładów wnoszonych na podstawie art. 100 rozporządzenia [nowe RWP] i zgodnie z procedurą opisaną w tym artykule, jak określono w art. 7 ust. 4.

Artykuł 22

Finansowanie uzupełniające

Działania finansowane w ramach instrumentu wsparcia technicznego mogą otrzymać wsparcie z innych unijnych programów, instrumentów i funduszy w ramach budżetu Unii, pod warunkiem że takie wsparcie nie obejmuje tych samych kosztów.

Artykuł 23

Wdrażanie instrumentu wsparcia technicznego

1. Komisja wdraża instrument wsparcia technicznego w ramach programu zgodnie z rozporządzeniem finansowym.
2. Środki objęte instrumentem wsparcia technicznego w ramach programu mogą być wdrażane bezpośrednio przez Komisję albo pośrednio przez jednostki i osoby inne niż państwa członkowskie zgodnie z art. XX rozporządzenia finansowego. Pomoc Unii na działania prowadzone zgodnie z art. 19 przyjmuje w szczególności formę:
 - a) dotacji;
 - b) umów w sprawie zamówienia publicznego;
 - c) zwrotu kosztów poniesionych przez ekspertów zewnętrznych, w tym ekspertów instytucji krajowych, regionalnych lub lokalnych państw członkowskich udzielających wsparcia lub otrzymujących wsparcie;
 - d) wkładów do funduszy powierniczych ustanowionych przez organizacje międzynarodowe; oraz
 - e) działań przeprowadzanych w ramach zarządzania pośredniego.
3. Dotacje mogą być przyznane organom krajowym państw członkowskich, Grupie Europejskiego Banku Inwestycyjnego, organizacjom międzynarodowym, podmiotom publicznym lub prywatnym i jednostkom utworzonym zgodnie z prawem na obszarze:
 - a) państw członkowskich;
 - b) krajów będących członkami Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, które są stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgodnie z warunkami określonymi w tym porozumieniu;

Poziom współfinansowania dotacji wynosi maksymalnie 100 % kosztów kwalifikowalnych.

4. Wsparcie techniczne może być zapewnione przez indywidualnych ekspertów, którzy mogą być zaproszeni do uczestnictwa w wybranych działaniach w ramach programu, kiedykolwiek jest to konieczne do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w art. 5 ust. 2 lit. b) i lit. c) ppkt (ii).
5. Aby wdrożyć instrument wsparcia technicznego w ramach programu, Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, programy prac i informuje o nich Parlament Europejski i Radę.

Programy prac określają przydział środków na instrument wsparcia technicznego. Określają one również środki niezbędne do ich wdrożenia, zgodnie z celami ogólnymi i szczegółowymi, o których mowa w art. 4 lit. b) i w art. 5 ust. 2 lit. b) i lit. c) ppkt (ii), kryteria wyboru i przyznania dotacji, a także wszystkie elementy wymagane na podstawie rozporządzenia finansowego.

6. Aby zapewnić terminową dostępność zasobów, określona część programu prac jest poświęcona środkom szczególnym na wypadek wystąpienia nieprzewidzianych i należycie uzasadnionych przesłanek wskazujących na nagły charakter sprawy, wymagający natychmiastowej reakcji, takich jak poważne zakłócenie w gospodarce bądź istotne okoliczności poważnie wpływające na warunki gospodarcze i społeczne w państwie członkowskim, pozostające poza jego kontrolą.

Komisja – na wniosek państwa członkowskiego ubiegającego się o wsparcie techniczne – może przyjąć środki szczególne, zgodnie z celami i działaniami określonymi w tym instrumencie, na potrzeby udzielenia wsparcia technicznego organom krajowym w zaspokojeniu tych pilnych potrzeb. Te środki szczególne mają charakter tymczasowy i podlegają jedynie warunkom określonym w art. 19 ust. 2. Środki szczególne wygasają po upływie sześciu miesięcy i mogą zostać zastąpione środkami wsparcia technicznego zgodnie z warunkami określonymi w art. 19.

ROZDZIAŁ IV

Instrument Wsparcia Konwergencji

Artykuł 24

Przepisy ogólne

1. Instrument wsparcia konwergencji, pomagający w przygotowaniach do członkostwa w strefie euro, jest dostępny dla wszystkich kwalifikujących się państw członkowskich w rozumieniu art. 2 pkt 6. Wsparcie obejmuje dwa następujące elementy:
 - a) wsparcie finansowe; oraz
 - b) wsparcie techniczne.
2. Przepisy rozdziału II, uzupełnione przepisami art. 25–29, stosuje się do wsparcia finansowego.
3. Przepisy rozdziału III, uzupełnione przepisami art. 30–32, stosuje się do wsparcia technicznego.

SEKCJA 1

WSPARCIE FINANSOWE

Artykuł 25

Kwalifikujące się reformy

Reformami strukturalnymi kwalifikującymi się do finansowania w ramach instrumentu wsparcia konwergencji są reformy, które pomagają kwalifikującym się państwom członkowskim przygotować się do przystąpienia do strefy euro. Reformy te powinny mieć na celu sprostanie wyzwaniom wskazanym w ramach europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej.

Artykuł 26

Maksymalny wkład finansowy dostępny dla państwa członkowskiego

W załączniku X określono maksymalny wkład finansowy, jaki jest dostępny dla każdego państwa członkowskiego w ramach całkowitej puli środków finansowych, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. c) ppkt (i). Taki maksymalny wkład finansowy jest obliczany dla każdego kwalifikującego się państwa członkowskiego przy użyciu kryteriów i metod określonych w tym załączniku, w oparciu o liczbę ludności każdego państwa członkowskiego, i ma on zastosowanie do każdego z etapów i wezwań w ramach procesu przydziału środków, które są określone w art. 10.

Nie naruszając przepisów art. 7 ust. 2 akapit drugi, taki maksymalny wkład finansowy udostępnia się do przydzielenia go każdemu kwalifikującemu państwu członkowskiemu, w części lub w całości, na każdym etapie procesu alokacji zgodnie z procedurą określoną w art. 10; wkład ten powinien stanowić wkład dodatkowy, przewyższający wysokość wkładu finansowego, o którym mowa w art. 9, i przyznawany państwu członkowskiemu za podjęcie dodatkowych reform zgodnie z art. 25.

Artykuł 27

Projekt zobowiązań do reform

1. Do celów wsparcia finansowego z instrumentu wsparcia konwergencji kwalifikujące się państwo członkowskie przedstawia projekt zobowiązań do reform zgodnie z art. 11.
2. Projekt zobowiązań do reform, o którym mowa w ust. 1, powinien określać reformy uznawane za ważne dla przygotowań kwalifikującego się państwa członkowskiego do członkostwa w strefie euro oraz powinien zawierać odniesienie do oficjalnego pisma do Komisji, w którym rząd zainteresowanego państwa członkowskiego zobowiązuje się wyraźnie do przystąpienia do strefy euro w określonych, rozsądnych ramach czasowych i przedstawia – w porozumieniu z Komisją – wiarygodny plan działania, wraz z harmonogramem jego realizacji, mający na celu wdrożenie konkretnych środków przygotowujących to państwo członkowskie do udanego członkostwa w strefie euro, w tym działań zapewniających pełne dostosowanie ustawodawstwa krajowego do wymogów przewidzianych w prawie UE (w tym unii bankowej).

Taki projekt zobowiązań nie może dotyczyć reform, które zostały już zaproponowane lub są już finansowane z narzędzia realizacji reform, o którym mowa w rozdziale II.

3. Komisja ocenia każdy projekt zobowiązań do reform przedstawiony do celów wsparcia finansowego z instrumentu wsparcia konwergencji zgodnie z art. 11. Komisja ocenia ponadto znaczenie proponowanych zobowiązań do reform z punktu widzenia przygotowań do członkostwa w strefie euro.

Artykuł 28
Decyzja Komisji

1. Komisja przyjmuje decyzję zgodnie z art. 12 ust. 1, która zawiera te same elementy, o których mowa w tym artykule, w odniesieniu do zobowiązań do reform ważnych dla przygotowań do członkostwa w strefie euro, które mają być wprowadzone w życie przez kwalifikujące się państwo członkowskie. Decyzja ta powinna również zawierać odniesienie do oficjalnego pisma do Komisji, w którym rząd zainteresowanego państwa członkowskiego zobowiązuje się wyraźnie do przystąpienia do strefy euro w określonych, rozsądnych ramach czasowych oraz przedstawia – w porozumieniu z Komisją – wiarygodny plan działania, wraz z harmonogramem jego realizacji, mający na celu wdrożenie konkretnych środków przygotowujących to państwo członkowskie do udanego członkostwa w strefie euro, w tym działań zapewniających pełne dostosowanie ustawodawstwa krajowego do wymogów przewidzianych w prawie UE (w tym unii bankowej).
2. Wkład finansowy określony w decyzji, o której mowa w art. 12 ust. 1, ustala się przy użyciu tych samych kryteriów, jak określone w tym artykule, oraz zgodnie z dodatkowym kryterium wskazanym w art. 27 ust. 3. Stanowi on wkład odrębny od wsparcia finansowego udzielanego w ramach narzędzia realizacji reform i jest przydzielany państwom członkowskim za realizację reform, które są ważne dla ich przygotowań do członkostwa w strefie euro.

Artykuł 29
Finansowanie uzupełniające

Reformy finansowane w ramach narzędzia realizacji reform na podstawie rozdziału II nie mogą być finansowane w ramach wsparcia finansowego z instrumentu wsparcia konwergencji.

SEKCJA 2
WSPARCIE TECHNICZNE

Artykuł 30
Działania kwalifikowalne

Zgodnie z celami określonymi w art. 4 lit. b) oraz art. 5 ust. 2 lit. c) ppkt (ii) z instrumentu wsparcia konwergencji można finansować działania i środki, zgodnie z art. 18, które wspierają reformy pomagające kwalifikującym się państwom członkowskim przygotować się do przystąpienia do strefy euro.

Artykuł 31
Wniosek o wsparcie techniczne

1. Kwalifikujące się państwo członkowskie składa wniosek o wsparcie techniczne w ramach instrumentu wsparcia konwergencji zgodnie z art. 19. Wniosek ten

powinien również zawierać odniesienie do oficjalnego pisma do Komisji, w którym rząd zainteresowanego państwa członkowskiego zobowiązuje się wyraźnie do przystąpienia do strefy euro w określonych, rozsądnych ramach czasowych oraz przedstawia – w porozumieniu z Komisją – wiarygodny plan działania, wraz z harmonogramem jego realizacji, mający na celu wdrożenie konkretnych środków przygotowujących to państwo członkowskie do udanego członkostwa w strefie euro, w tym działań zapewniających pełne dostosowanie ustawodawstwa krajowego do wymogów przewidzianych w prawie UE (w tym unii bankowej).

2. We wnioskach o wsparcie techniczne należy podać informację, czy są one istotne dla przygotowań do członkostwa w strefie euro zgodnie z art. 30, wraz z odpowiednim uzasadnieniem.
3. Wnioski o wsparcie techniczne w ramach instrumentu wsparcia konwergencji są rozpatrywane przez Komisję odrębnie od innych wniosków o wsparcie techniczne. Przeprowadzając analizę zgodnie z art. 19, Komisja bierze również pod uwagę znaczenie wniosku z punktu widzenia przygotowań do członkostwa w strefie euro.
4. Plan współpracy i wsparcia, o którym mowa w art. 19 ust. 3, określa – oddzielnie od pozostałego wsparcia technicznego – środki związane z przygotowaniem do członkostwa w strefie euro.

Artykuł 32

Wdrażanie wsparcia technicznego

Programy prac, o których mowa w art. 23 ust. 5, określają również przydział środków na wsparcie techniczne dla kwalifikujących się państw członkowskich w związku z reformami, które pomagają im przygotować się do przystąpienia do strefy euro. Programy prac określają również środki niezbędne do ich wdrożenia, zgodnie z celami ogólnymi i szczegółowymi, o których mowa w art. 4 lit. b) i w art. 5 ust. 2 lit. c) ppkt (ii), kryteria wyboru i przyznania dotacji, a także wszystkie elementy wymagane na podstawie rozporządzenia finansowego.

ROZDZIAŁ V

Komplementarność, monitorowanie i ocena

Artykuł 33

Koordinacja i komplementarność

1. Komisja i zainteresowane państwa członkowskie, w zakresie odpowiadającym ich odpowiednim kompetencjom, sprzyjają powstawaniu synergii i zapewniają skuteczną koordynację między programem i innymi programami i instrumentami unijnymi, w szczególności ze środkami finansowanymi z funduszy unijnych. W tym celu:
 - a) zapewniają komplementarność, synergię, spójność i zgodność między różnymi instrumentami na poziomie unijnym, krajowym i, w stosownych przypadkach, regionalnym, w szczególności w związku ze środkami finansowanymi z funduszy unijnych, zarówno na etapie planowania, jak i wdrażania;
 - b) optymalizują mechanizmy koordynacji, aby uniknąć powielania wysiłków; oraz

- c) zapewniają ścisłą współpracę między podmiotami odpowiedzialnymi za wdrażanie na poziomie unijnym, krajowym i, w stosownych przypadkach, regionalnym na potrzeby zapewnienia spójnych i usprawnionych działań wspierających w ramach każdego instrumentu ustanowionego na mocy niniejszego rozporządzenia.
2. Komisja dokłada starań, aby zapewnić komplementarność i synergię ze wsparciem udzielanym przez inne odpowiednie organizacje międzynarodowe.

Artykuł 34
Monitorowanie wdrażania

1. Komisja monitoruje wdrażanie programu i mierzy osiągnięcie celów ogólnych określonych w art. 4 oraz celów szczegółowych określonych w art. 5. Wskaźniki, które należy stosować do celów sprawozdawczości z postępów oraz do celów monitorowania i oceny programu pod kątem osiągania celów ogólnych i szczegółowych, określono w załączniku III dla każdego instrumentu programu. Monitorowanie wdrażania powinno być ukierunkowane i proporcjonalne do działań prowadzonych w ramach poszczególnych instrumentów programu.
2. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji programu i jego rezultatów. W tym celu na odbiorców środków unijnych nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.

Artykuł 35
Sprawozdanie roczne

1. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie z wdrażania programu.
2. W odniesieniu do działań w zakresie wsparcia finansowego roczne sprawozdanie zawiera informacje na temat postępów odpowiednich państw członkowskich we wdrażaniu zobowiązań do reform w ramach narzędzia realizacji reform. Sprawozdanie roczne zawiera również analogiczne informacje na temat wdrażania wsparcia finansowego w ramach instrumentu wsparcia konwergencji.
- Do celów sprawozdawczości o działaniach w zakresie wsparcia finansowego, o której mowa w akapicie pierwszym, Komisja może wykorzystywać – w stosownych przypadkach – treść dokumentów, które zostały formalnie przyjęte przez Komisję w ramach europejskiego semestru.
3. W odniesieniu do działalności w zakresie wsparcia technicznego sprawozdanie roczne zawiera informacje o:
- a) wnioskach o wsparcie złożonych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 19 ust. 1;
 - b) analizie stosowania kryteriów, o których mowa w art. 19 ust. 2, użytych do rozpatrywania wniosków o wsparcie złożonych przez państwa członkowskie;
 - c) planach współpracy i wsparcia, o których mowa w art. 19 ust. 3; oraz
 - d) środkach szczególnych przyjętych zgodnie z art. 23 ust. 6.
4. W odniesieniu do działalności w zakresie wsparcia technicznego sprawozdanie roczne zawiera te same elementy, o których mowa w ust. 3, w odniesieniu do wdrażania wsparcia technicznego w ramach instrumentu wsparcia konwergencji.

Artykuł 36
Ocena programu

1. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów niezależne sprawozdanie z przeglądu śródkresowego programu nie później niż w ciągu czterech lat po rozpoczęciu realizacji programu oraz niezależne sprawozdanie z oceny *ex post* programu nie później niż w ciągu czterech lat po upływie okresu wskazanego w art. 1.
2. Ocena ta obejmuje narzędzie realizacji reform, instrument wsparcia technicznego i instrument wsparcia konwergencji.
3. W sprawozdaniu z przeglądu śródkresowego przedstawiane są informacje dotyczące realizacji celów programu, efektywności wykorzystania zasobów oraz europejskiej wartości dodanej programu. Sprawozdanie to zawiera również ocenę, czy wszystkie cele i działania są nadal adekwatne.
4. Sprawozdanie z oceny *ex post* stanowi całościową ocenę programu i zawiera informacje na temat jego wpływu w długim okresie.

ROZDZIAŁ VI
Przepisy przejściowe i końcowe

Artykuł 37
Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z programem, jego działaniami i wynikami. Zasoby finansowe przydzielone na program przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. 4 i 5.

Artykuł 38
Przepis przejściowy

1. Działania i środki wsparcia technicznego rozpoczęte w dniu 31 grudnia 2020 r. lub przed tą datą na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/825 podlegają w dalszym ciągu przepisom tego rozporządzenia do czasu ich zakończenia.
2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na program, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. b) i lit. c) ppkt (ii), można również pokrywać wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne, w tym monitorowanie, działania komunikacyjne i ewaluacje wymagane na mocy rozporządzenia (UE) 2017/825, które nie zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2020 r.

3. W razie potrzeby w budżecie obejmującym okres po 2020 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. 7 ust. 3, dotyczących działań, które nie zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2020 r.

Artykuł 39
Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa (*klaster programów*)
- 1.3. Charakter wniosku/inicjatywy
- 1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
- 1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy
- 1.6. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

- 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości
- 2.2. System zarządzania i kontroli
- 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ
- 3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki
 - 3.2.1. *Synteza szacunkowego wpływu na wydatki*
 - 3.2.2. *Szacunkowy wpływ na środki administracyjne*
 - 3.2.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia Programu wspierania reform na lata 2021–2027.

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa (*klaster programów*)

Sprawy gospodarcze i finansowe

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

✓ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego³⁴

✓ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.4.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Reformy strukturalne oznaczają zmiany, które trwale zmieniają strukturę gospodarki lub instytucjonalne i regulacyjne ramy, w których funkcjonują przedsiębiorstwa i obywatele. Dobrze dobrane i wprowadzane reformy strukturalne mogą przyspieszyć proces konwergencji społecznej i gospodarczej w państwach członkowskich, zarówno w strefie euro, jak i poza nią, oraz wzmocnić ich odporność gospodarczą. W efekcie spodziewane jest osiągnięcie większego dobrobytu oraz zapewnienie sprawnego i stabilnego funkcjonowania unii gospodarczej i walutowej (UGW) jako całości.

Celem reform strukturalnych jest zwiększenie konkurencyjności gospodarki, potencjalnego wzrostu oraz odporności struktur gospodarczo-społecznych, ale ich pozytywne efekty pojawiają się często dopiero w długim okresie, podczas gdy ich koszty gospodarcze, społeczne i polityczne są zwykle ponoszone w krótkim okresie. Z związku z tym rządy krajowe mogą powstrzymywać się od podejmowania niektórych reform. Doświadczenia związane z wdrażaniem mechanizmu koordynacji polityki gospodarczej w ramach europejskiego semestru pokazują, że wdrażanie reform przebiega powoli i nierównomiernie w poszczególnych państwach członkowskich, co ma negatywny wpływ na spójność i odporność gospodarek państw członkowskich Unii Europejskiej, a co za tym idzie – Unii jako całości.

W takich właśnie okolicznościach Komisja proponuje nowy Program wspierania reform (zwany dalej „programem”), który obejmuje trzy odrębne, ale uzupełniające się instrumenty: (i) narzędzie realizacji reform; (ii) program kontynuujący program wspierania reform strukturalnych w formie instrumentu wsparcia technicznego; oraz (iii) instrument wsparcia konwergencji zapewniający konkretne i ukierunkowane

³⁴

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

wsparcie dla państw członkowskich spoza strefy euro, które podjęły wyraźne działania w celu przystąpienia do strefy euro w określonym terminie. Program ma na celu udzielanie rządów i organom państw członkowskich – na ich wniosek albo po przedłożeniu przez nie propozycji reform – wsparcia w ich wysiłkach na rzecz opracowania i wdrożenia reform strukturalnych pobudzających wzrost gospodarczy. Program ma przyczyniać się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest zwiększenie spójności, konkurencyjności, wydajności, wzrostu gospodarczego oraz zatrudnienia. W tym celu powinien on zapewniać zachęty finansowe do realizacji reform o charakterze strukturalnym i wsparcie techniczne w celu wzmocnienia zdolności administracyjnych państw członkowskich, aby mogły one sprostać wyzwaniom, przed którymi stają instytucje, sprawujący rządy, administracja publiczna oraz sektory gospodarcze i społeczne.

- 1.4.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Przyczyny działania na poziomie europejskim (*ex ante*)

Nowy program wspierania reform będzie oferować wszystkim państwom członkowskim UE unikalny zestaw instrumentów wsparcia, maksymalizując w ten sposób skutki na poziomie UE. Jego najważniejszą wartością dodaną jest dobrowolny charakter uczestnictwa i przyczynianie się do większego poczucia odpowiedzialności za reformy wśród państw członkowskich.

Wprowadzenie narzędzia realizacji reform stanowi bezpośrednią odpowiedź na słabe postępy we wdrażaniu reform strukturalnych na szczeblu krajowym oraz uzupełnia lukę istniejącą w obecnym systemie zarządzania gospodarczego w UE. Wdrażanie reform strukturalnych w państwach członkowskich stanowi wprawdzie w dalszym ciągu kompetencję krajową, ale działania na szczeblu unijnym będą stanowić bodziec pozwalający przełamać wahania decydentów w sprawie podjęcia reform (które mogą wynikać częściowo z kosztów finansowych lub politycznych reform w perspektywie krótkoterminowej). Program ma również na celu udzielanie konkretnego wsparcia finansowego na wdrażanie reform wskazanych w ramach europejskiego semestru, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad pomocniczości.

Instrument wsparcia technicznego (oraz wsparcie techniczne z instrumentu wsparcia konwergencji) będzie dalej wzmacniać zdolności administracyjne państw członkowskich za pomocą ogólnounijnej sieci wiedzy specjalistycznej, z której będą mogły korzystać wszystkie państwa członkowskie potrzebujące wsparcia. Sieć ta będzie budować wzajemne zaufanie i pogłębiać współpracę między państwami członkowskimi a Komisją.

Wsparcie finansowe z instrumentu wsparcia konwergencji, skierowane do państw członkowskich, które podjęły wyraźne działania zmierzające do przyjęcia jednej waluty w określonym terminie, będzie miało na celu zwiększenie odporności tych państw członkowskich na drodze do przyjęcia euro oraz odporności całej strefy euro, co przyniesie pozytywne skutki transgraniczne i efekty mnożnikowe w strefie euro i całej Unii.

Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana (*ex post*)

Wdrażanie reform strukturalnych w państwach członkowskich stanowi wprowadzie w dalszym ciągu kompetencję krajową, ale podczas wieloletniego kryzysu okazało się, że ze względu na silne powiązania pomiędzy gospodarkami państw członkowskich działania reformatorskie nie mogą być traktowane wyłącznie jako kwestia krajowa. Zwiększono koordynację polityki gospodarczej w kontekście europejskiego semestru, ale państwa członkowskie osiągają jak dotąd nierówne postępy w realizacji skierowanych do nich zaleceń. Program zapewni dodatkowe wsparcie dla wdrażania reform w ramach europejskiego semestru, przyczyniając się w ten sposób do stabilności makroekonomicznej państw członkowskich oraz ich odporności gospodarczej i społecznej. Jego korzystny wpływ będzie zatem odczuwalny nie tylko na szczeblu krajowym, ale również w całej Unii.

1.4.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Instrument wsparcia technicznego stanowi kontynuację istniejącego programu wspierania reform strukturalnych na lata 2017–2020, który wszedł w życie w dniu 20 maja 2017 r. Wdrażanie programu wspierania reform strukturalnych rozpoczęło się we wrześniu 2017 r. wraz z przyjęciem rocznego programu prac na 2017 r. i kontynuowane było wraz z przyjęciem w marcu 2018 r. rocznego programu prac na 2018 r. Nawet jeżeli z prawnego punktu widzenia jest jeszcze zbyt wcześnie na formalną ocenę programu wspierania reform strukturalnych, można wyciągnąć pewne wnioski z udzielania pomocy technicznej na rzecz Grecji (za pośrednictwem grupy zadaniowej ds. Grecji) i Cypru (za pośrednictwem grupy zadaniowej ds. Cypru) w kontekście programów dostosowawczych oraz z prowadzonych w 2016 r. działań przygotowujących do reform strukturalnych (3 000 000 EUR). W szczególności ocena dotycząca grupy zadaniowej ds. Grecji przeprowadzona w 2014 r. potwierdziła, że wsparcie udzielane w formie pomocy technicznej przyczyniło się w znacznym stopniu do realizacji programu reform. Również sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego potwierdziło, że ogólnie rzecz biorąc, grupa zadaniowa ds. Grecji skutecznie zrealizowała swój mandat, udzielając odpowiedniego wsparcia technicznego w prawie wszystkich obszarach należących do spektrum polityki publicznej, co było w dużym stopniu zbieżne z warunkami programu dostosowań gospodarczych.

Jak już wspomniano, od wdrożenia działań przygotowawczych (niedawno zakończono prace w terenie) i przyjęcia programu wspierania reform strukturalnych nie upłynęło wiele czasu, co utrudnia analizę jego wyników i skutków, można jednak wyciągnąć pewne wstępne wnioski:

- program uzupełnia lukę we wdrażaniu reform strukturalnych przez zapewnianie państwom członkowskim wsparcia na różnych etapach procesu reform;
- udział w programie wiąże się ze stosunkowo niskim obciążeniem administracyjnym w porównaniu z innymi programami unijnymi, a wsparcie może być dostarczone stosunkowo szybko;
- program przyczynia się w dużym stopniu do konsekwentnego wdrażania strategicznych priorytetów Unii;
- działania w ramach programu często przyczyniają się do opracowania i wdrożenia rozwiązań, które usuwają problemy transgraniczne i odpowiadają na ogólnounijne wyzwania;

- w niektórych przypadkach wsparcie umożliwia również lepsze wykorzystanie środków finansowych z innych programów unijnych, np. poprzez lepsze przygotowanie lub połączenie projektów w ramach funduszy unijnych;
- wydaje się, że państwa członkowskie szczególnie doceniają wymianę wiedzy fachowej z innymi państwami członkowskimi i z ekspertami; oraz
- dobrowolny charakter programu i oparta na konsensusie współpraca w trakcie całego procesu wsparcia przyczyniają się do rozwoju wzajemnego zaufania i współpracy.

1.4.4. *Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia*

Program będzie spójny z koordynacją polityki prowadzoną w ramach europejskiego semestru i będzie wzmacniał ten proces. Jest on jednocześnie spójny z instrumentem związanym z projektami inwestycyjnymi działającym w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (funduszy unijnych) i innych programów unijnych oraz będzie stymulować wykorzystywanie funduszy unijnych. Ponadto program wykorzystuje doświadczenia zgromadzone przy realizacji programu wspierania reform strukturalnych.

Komisja będzie zapewniać w dalszym ciągu, aby działania, które mają być realizowane w ramach programu, uzupełniały się wzajemnie i nie pokrywały z innymi unijnymi programami i funduszami (w tym funduszami unijnymi). Koordynacja będzie w dalszym ciągu zapewniana w ramach wewnętrznych ustaleń roboczych (poprzez mechanizm koordynacji podobny do już istniejącego mechanizmu koordynacji wsparcia technicznego w ramach programu wspierania reform strukturalnych, w którym będą uczestniczyć przedstawiciele najsilniej zaangażowanych służb) oraz wspólnie z państwami członkowskimi (decyzje o udzieleniu wsparcia państwom członkowskim mogłyby, między innymi, uwzględniać istniejące działania i środki finansowane z funduszy i programów unijnych).

Fakt, że reformy otrzymujące wkład finansowy z programu muszą być wskazywane w kontekście obecnej procedury europejskiego semestru, będzie mieć zasadnicze znaczenie dla zapewnienia stosowania zasady dodatkowości i uniknięcia sytuacji, w których Program wspierania reform wspomagałby reformy, które i tak zostałyby zrealizowane. Ponadto monitorowanie realizacji tych reform w ramach europejskiego semestru zapewni dodatkowe gwarancje w tym zakresie.

1.5. **Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy**

✓ Ograniczony czas trwania

- ✓ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od 2021 r. do 2027 r.
- ☐ Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na płatności.

☐ **Nieograniczony czas trwania**

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.6. Planowane tryby zarządzania³⁵

✓ Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

– ✓ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;

– ☐ przez agencje wykonawcze;

☐ Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

✓ Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

– ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;

– ✓ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);

– ✓ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;

– ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;

– ✓ organom prawa publicznego;

– ✓ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Wniosek zawiera zobowiązania dotyczące monitorowania i oceny. Osiągnięcie szczegółowych celów będzie monitorowane na podstawie wskaźników wymienionych we wniosku; Komisja będzie przedstawiać corocznie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania z postępów we wdrażaniu programu.

Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie z oceny śródkresowej i sprawozdanie z oceny *ex post*.

Sprawozdanie z przeglądu śródkresowego zawiera informacje dotyczące osiągnięcia celów programu oraz jego skuteczności, wydajności, adekwatności, spójności i unijnej wartości dodanej. Będzie ono również uwzględniać kwestię, czy wszystkie cele i działania pozostają adekwatne. Sprawozdanie z oceny *ex post* będzie stanowić całościową ocenę programu i zawierać informacje na temat jego wpływu w długim okresie.

³⁵Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Program może być wdrażany bezpośrednio przez Komisję albo pośrednio przez jednostki i osoby inne niż państwa członkowskie, zgodnie z art. 58 lit. c) rozporządzenia finansowego (przysłym art. 62 ust. 1 lit. c)).

Przy udzielaniu wsparcia technicznego program wykorzystuje doświadczenia programu wspierania reform strukturalnych, który jest zarządzany w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego, a jego zaletą okazała się prostota administracyjna. Z punktu widzenia zapewnienia ciągłości i utrzymania spójności jednolitych ram dla tych trzech instrumentów najbardziej odpowiednim rozwiązaniem jest zarządzanie bezpośrednie. W stosownych przypadkach, kiedy będzie to uzasadnione w świetle celów polityki i celów kontroli, wykorzystywane będzie również zarządzanie pośrednie z udziałem organizacji międzynarodowych.

Zarządzanie bezpośrednie jest również właściwą metodą na potrzeby przekazywania wkładu finansowego w ramach narzędzia realizacji reform (w tym w ramach instrumentu wsparcia konwergencji), który zaplanowano jako „mechanizm dostarczający zachęt”, polegający na przekazywaniu środków do budżetów państw członkowskich, bez powiązania z kosztami. Bezpośrednie zarządzanie będzie umożliwiać niezbędne aktywne interakcje między Komisją a państwami członkowskimi podczas przygotowywania i wdrażania zobowiązań do reform. Bezpośrednie zarządzanie zapewni również bardziej przejrzyste, prostsze i szybsze procedury. Fakt, że wkład finansowy nie będzie powiązany z kosztami, przyniesie również przyrost wydajności i uprości zarządzanie finansami.

Strategię kontroli (szczegółowe informacje są przedstawione w pkt 2.2.2) uznaje się za właściwą i wyważoną, tak że jest w stanie zapobiegać, z jednej strony, tradycyjnemu ryzyku związanemu z bezpośrednim lub pośrednim zarządzaniem przez Komisję projektami dotyczącymi działań (zamówieniami publicznymi i dotacjami, jak określono w pkt 2.2.2) oraz, z drugiej strony, niższemu ryzyku transakcji wynikającemu z wkładu finansowego niepowiązanego z kosztami (na instrument finansowy).

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Określono następujące główne ryzyka:

1) w przypadku narzędzia realizacji reform (w tym w ramach instrumentu wsparcia konwergencji):

- ryzyko, że zobowiązania do reform nie zostaną wprowadzone w życie w zadowalający sposób;
- ryzyka związane z niejasnym określeniem w akcie wykonawczym celu pośredniego i wskaźników;
- ryzyko błędnej lub spóźnionej oceny dotyczącej ukończenia reform w zadowalający sposób; oraz
- ryzyka związane z możliwym anulowaniem kwoty wkładów finansowych.

W celu ograniczenia tych ryzyk wprowadzone zostaną następujące środki:

- system kontroli będzie oparty na dokładnej ocenie stopnia, w jakim wypełniono zobowiązania do reform. Ponieważ finansowanie będzie opierać się na wkładach finansowych niepowiązanych z kosztami, ryzyko związane z transakcjami powinno być bardzo niskie.

2) W przypadku instrumentu wsparcia technicznego (w tym w ramach instrumentu wsparcia konwergencji):

Ryzyka związane z wyborem partnerów (np. międzynarodowych instytucji finansowych i beneficjentów końcowych), etapem zawarcia umowy (umieszczeniem wymogów Komisji w dokumentacji umownej), monitorowaniem i transakcjami finansowymi (nieprzestrzeganiem procedury zalecanej przez Komisję) oraz z pomiarem skuteczności realizacji (nieosiągnięcie ustalonych celów/założeń).

W celu ograniczenia tych ryzyk wprowadzone zostaną następujące środki:

- stosowanie ugruntowanej procedury oceny przed wydaniem decyzji o przyznaniu wsparcia;
- weryfikacja *ex ante* przez służbę odpowiedzialną za zarządzanie programem i weryfikacja finansowa przez służbę odpowiedzialną za finansowanie;
- hierarchiczne zatwierdzanie operacji w ramach odpowiednich procedur;
- ocena *ex ante* dla podmiotu, któremu powierzono wykonanie zadań (ocena spełnienia wymogów dotyczących filarów); oraz
- kontrole *ex post* mające na celu wyeliminowanie systemowych niedociągnięć w kontrolach *ex ante* i skorygowanie kwot nienależnie wypłaconych.

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Na podstawie informacji dostępnych w planie zarządzania Służby ds. Wspierania Reform Strukturalnych (SRSS) na 2017 r. i w rocznym sprawozdaniu z działalności szacowana efektywność kosztowa kontroli wynosi poniżej 5 %.

Koszty personelu szacuje się na podstawie przybliżonych wartości opartych na analizie schematu organizacyjnego i opisów stanowisk, natomiast zewnętrzne koszty kontroli opierają się na wartości odpowiednich umów i na związanych z nimi płatnościach.

Biorąc pod uwagę proponowany tryb zarządzania, ocenę ryzyka i proponowane środki ograniczające ryzyko, przewiduje się, że poziom błędu będzie niski.

2.3. **Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom**

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

W programie przewidziano różne środki, mające zapobiec oszustwom i nieprawidłowościom.

Zgodnie ze strategią Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych obejmującą pełny cykl wydatkowania, SRSS będzie realizować szczegółowy plan działania w zakresie zwalczania nadużyć finansowych w odniesieniu do tych wydatków, mając na uwadze proporcjonalność oraz koszty i korzyści wdrażanych środków. Będzie on opierać się na doświadczeniach zebranych przez SRSS podczas stosowania obecnej strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Na wszystkich szczeblach zarządzania stosowane będą właściwe procedury kontroli wewnętrznej, które będą zapewniać wystarczającą pewność co do osiągnięcia następujących celów: skuteczności, wydajności i oszczędności w odniesieniu do operacji; wiarygodności sprawozdawczości; ochrony aktywów i informacji; odpowiedniego zarządzania ryzykami związanymi z legalnością i prawidłowością operacji leżących u podstaw rozliczeń, oraz zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom, a także zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom oraz ich wykrywania, korygowania i monitorowania.

W planie działania w zakresie zwalczania nadużyć finansowych opisany zostanie system kontroli *ex ante* i *ex post*, oparty na systemie sygnałów ostrzegawczych, i określone zostaną procedury obowiązujące personel w przypadku wykrycia nadużyć lub nieprawidłowości. Będzie on również zawierać informacje na temat uzgodnień roboczych z OLAF-em.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział wieloletnich ram finansowych i proponowane nowe linie budżetowe po stronie wydatków

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Dział 2: Spójność i wartości	Zrózn. / niezrózn. ³⁶	państw EFTA ³⁷	krajów kandydujących ³⁸	państw trzecich	w rozumieniu art. [21 ust. 2 lit. b)] rozporządzenia finansowego
2	06.01 04 01 (Wydatki pomocnicze na program wspierania reform – PWR)	Niezróznicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
2	06.02.01 – (PWR – Narzędzie Realizacji Reform)	Zróznicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
2	06.02.02 – (PWR – Operacyjne Wsparcie Techniczne)	Zróznicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
2	06.02.03.01 (PWR– Instrument Wsparcia Konwergencji - wsparcie finansowe)	Zróznicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
2	06.02.03.02 (PWR – Instrument Wsparcia Konwergencji - wsparcie techniczne)	Zróznicowane	NIE	NIE	NIE	NIE

³⁶ Środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane

³⁷ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

³⁸ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	2	Spójność i wartości									
DG: SRSS			Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
• Środki operacyjne											
06.02.01 – (PWR – Narzędzie Realizacji Reform)	Środki na zobowiązania	(1)	1 100,000	3 208,450	4 400,16	4 125,15	3 666,040	4 583,500	916;700		22 000,000
	Środki na płatności	(2)			3 208,450	5 958,550	2 749,530	2 750,100	5 041,85	2 291,520	22 000,000
06.02.02 – (PWR – Operacyjne Wsparcie Techniczne)	Środki na zobowiązania	(1a)	109 039	111 221	113 445	115 714	118 029	120 390	122 162		810 000
	Środki na płatności	(2 a)	57 173	84 200	96 335	100 860	103 812	106 413	102 037	159 170	810 000
06.02.03.01 (PWR– Instrument Wsparcia Konwergencji - wsparcie finansowe)	Środki na zobowiązania	(1b)	100 000	291 550	399 840	374 850	333 960	416 500	83 300		2 000,000
	Środki na płatności	(2b)			291 550	541 450	250 470	249 150	458 150	208 480	2 000,000
06.02.03.02 (PWR – Instrument Wsparcia Konwergencji - wsparcie techniczne)	Środki na zobowiązania	(1c)	18 847	19 224	19 608	20 000	20 400	20 807	21 114		140 000
	Środki na płatności	(2c)	10 890	16 039	18 350	19 211	19 773	20 268	19 436	16 033	140 000

Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy ³⁹											
06.01 04 01 (Wydatki pomocnicze na program wspierania reform – PWR)		(3)	6 731	6 865	7 003	7 143	7 285	7 432	7 541		50 000
OGÓŁEM środki na rzecz DG SRSS	Środki na zobowiązania	=1+1a +3	1 334,617	3 637,310	4 940,056	4 642,857	4 145,714	5 148,629	1 150,817		25 000,000
	Środki na płatności	=2+2a +3	74 794	107 104	3 621,688	6 627,214	3 130,870	3 134,113	5 629,014	2 675,203	25 000,000

• OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)	1 327,886	3 630, 445	4 933,053	4 635, 714	4 138,429	5 141,197	1 143,276		24 950,000
	Środki na płatności	(5)	68 063	100 239	3 614,685	6 620,071	3 123,585	3 126,681	5 621,473	2 675,203	24 950,000
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy			(6)	6 731	6 865	7 003	7,1430	7 285	7 432	7 541	50 000
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 2 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+ 6	1 334,617	3 637,310	4 940,056	4 642,857	4 145,714	5 148,629	1 150,817		25 000,000
	Środki na płatności	=5+ 6	74 063	107 104	3 621,688	6 627,214	3 130,870	3 134,113	5 629,014	2 675,203	25 000,000

³⁹ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe. Wydatki mogą obejmować również, w ramach każdego z trzech instrumentów, o których mowa w art. 3, koszty innych działań wspierających, takich jak kontrola jakości i monitorowanie w terenie projektów z zakresu pomocy technicznej, a także koszty wzajemnego doradztwa, ekspertów i grup ekspertów związane z oceną i wdrażaniem reform strukturalnych (art. 7 ust. 3). Wydatki te wynoszą 50 mln EUR, tzn. 0,2 % PWR (20 mln EUR w ramach linii budżetowej 06.02.02 i 30 mln EUR w ramach linii budżetowej 06.02.03.02).

Jeżeli wpływ wniosku/inicjatywy nie ogranicza się do jednego działu:

OGÓŁEM środki na DZIAŁY 1 do 6 wieloletnich ram finansowych (kwota referencyjna)	Środki na zobowiązania	=4+6	1 334,617	3 637,310	4 940,056	4 642,857	4 145,714	5 148,629	1 150,817		25 000,000
	Środki płatności	=5+6	74 794	107 104	3 621,688	6 627,214	3 130,870	3 134,113	5 629,014	2 675,203	25 000,000

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM
DG: SRSS									
• Zasoby ludzkie		31 750	34 710	37 723	37 723	37 723	37 723	37 723	255 075
• Pozostałe wydatki administracyjne		2 500	2 700	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	20 200
OGÓŁEM DG SRSS	Środki	34 250	37 410	40 723	40 723	40 723	40 723	40 723	275 275

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	34 250	37 410	40 723	40 723	40 723	40 723	40 723	275 275
---	--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY 1 do 7 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	1 368,867	3 674,720	4 980,779	4 683,580	4 186,437	5 189,352	1 191,540		25 275,275
	Środki na płatności	109 044	144 514	3 662,411	6 667,937	3 171,593	3 174,836	5 669,737	2 675,203	25 275,275

3.2.2. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych									
Zasoby ludzkie	31 750	34 710	37 723	37 723	37 723	37 723	37 723		255 075
Pozostałe wydatki administracyjne	2 500	2 700	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000		20 200
Suma częściowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	34 250	37 410	40 723	40 723	40 723	40 723	40 723		275 275
Poza DZIAŁEM 7⁴⁰ wieloletnich ram finansowych									
Zasoby ludzkie									
Pozostałe wydatki administracyjne	6 731	6 865	7 003	7 143	7 285	7 432	7 510		50 000
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych	6 731	6 865	7 003	7 143	7 285	7 430	7 541		50 000
OGÓŁEM	40 981	44 275	47 726	47 866	48 008	48 155	48 264		325 275

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne środki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

⁴⁰ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.2.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Ogółem
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)								
XX 01 01 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	196	214	233	233	233	233	233	233
XX 01 01 02 (w delegaturach)								
XX 01 05 01 (pośrednie badania naukowe)								
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)								
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)⁴¹								
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)	49	54	58	58	58	58	58	58
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT i JED w delegaturach)								
XX 01 04 rr ⁴²	- w centrali							
	- w delegaturach							
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)								
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)								
Inne linie budżetowe (określić)								
OGÓŁEM	245	268	291	291	291	291	291	291

XX oznacza odpowiednią dziedzinę polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

⁴¹ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.
⁴² W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Zadanie, które ma być realizowane, obejmuje wszystkie zadania niezbędne w celu a) rozpatrzenia zobowiązań do reform, b) analizy dotyczącej wdrożenia zobowiązań do reform, c) rozpatrywania wniosków państw członkowskich i późniejszego zarządzania projektami oraz d) zarządzania programem w zakresie finansów i umów, tzn.: - ocenę dokumentów przedkładanych przez państwa członkowskie i przygotowywanie powiązanych aktów prawnych, w tym koordynację z innymi służbami lub ekspertami zewnętrznymi i zbieranie ich komentarzy; - ocenę dotyczącą wywiązania się z zobowiązań do reform i przygotowanie powiązanych aktów prawnych; - relacje i negocjacje z PE, Radą i innymi instytucjami UE w odniesieniu do całego programu oraz sprawozdawczość wobec tych instytucji; - relacje z państwami członkowskimi i innymi zainteresowanymi stronami (m.in. w zakresie aktualnej sytuacji dotyczącej zobowiązań do reform); interakcje w ramach europejskiego semestru; - organizowanie procedur i przygotowywanie powiązanych aktów prawnych w zakresie zawieszania i anulowania płatności oraz odzyskiwania środków finansowych, organizowanie wezwań skierowanych do państw członkowskich itp.; - przygotowanie programów prac/decyzji w sprawie finansowania, ustanawianie priorytetów; - zarządzanie procedurami udzielania zamówień; - komunikowanie się z zainteresowanymi podmiotami w sprawie kwestii umownych i finansowych - przygotowanie i organizację posiedzeń grupy koordynującej wysokiego szczebla z udziałem przedstawicieli danej dyrekcji generalnej, państw członkowskich i innych zainteresowanych podmiotów; - zarządzanie projektami: opracowywanie, wdrażanie i monitorowanie projektów oraz zarządzanie finansowe i w zakresie umów: zobowiązania, płatności, nakazy odzyskania środków, itp.; - przeprowadzanie kontroli; - zarządzanie narzędziami informatycznymi; - udział w procedurze poświadczania wiarygodności i realizację odnośnych działań następczych; monitoring i sprawozdawczość dotyczące osiągnięcia celów, w tym w ramach procedury budżetowej, planu zarządzania, przeglądu śródkresowego, rocznego sprawozdania z działalności i sprawozdania subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego.
---	---

Personel zewnętrzny	Wsparcie wykonywania zadań z zakresu finansów i zadań administracyjnych.
---------------------	--

3.2.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

Wniosek/inicjatywa:

- ☐ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☒ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Ogółem
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem								

3.3. **Szacunkowy wpływ na dochody**

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☐ wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków
☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ wniosku/inicjatywy ⁴³						
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.
Artykuł ...							

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

⁴³

W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.